



INOVOVANÝ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Motto:

„Vyučovanie má srdce zušľachtiť, myseľ osvietiť, človeka do života a sveta pripraviť.“

L. Štúr

Názov iškVP:	Deti sú naša budúcnosť
Stupeň vzdelania:	ISCED 1, ISCED 2
Dĺžka štúdia:	9- ročná
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
Predkladateľ:	Základná škola
Adresa:	M. Rázusa 1672/3, 960 01 Zvolen
IČO:	37888421
Riaditeľ školy:	Mgr. Ondrej Kanka
Koordinátori pre tvorbu iŠVP:	PaedDr. Jana Verešová, ZRŠ 1 Mgr. Bronislava Jakubčinová, ZRŠ 2 Mgr. Katarína Hamaliarová, ZRŠ 2
Ďalší kontakt:	Mgr. Martina Prinerová
Zriaďovateľ:	Mesto Zvolen
Názov:	Mesto Zvolen
Adresa:	Námestie SNP 22, Zvolen
Kontakty:	045 532 08 90

Platnosť dokumentu od 01. 09. 2023

Mgr. Ondrej Kanka
riaditeľ školy

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

Obsah

I.	VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	3
1.	Veľkosť školy.....	3
2.	Charakteristika žiakov	4
3.	Charakteristika pedagogického zboru.....	4
4.	Organizácia prijímacieho konania	7
5.	Dlhodobé projekty.....	7
5.1	Interné projekty a tradičné aktivity.....	7
5.2	Projekty vyhlasované MŠVVaŠ SR a inými organizáciami	8
5.3	Medzinárodné projekty	9
5.4	Kurzy	9
6.	Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi.....	9
7.	Priestorové a materiálno–technické podmienky školy	11
8.	Škola ako životný priestor	12
9.	Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní.....	13
10.	Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)	16
11.	Zameranie školy a stupeň vzdelania	16
12.	Profil absolventa	18
13.	Pedagogické stratégie	23
14.	Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	26
14.1	Odporúčania pre pedagógov pri práci s deťmi so ŠVVP.....	30
14.2	Odporúčania pre jednotlivé predmety.....	34
14.3	Odporúčania – logopedické.....	38
15.	Začlenenie prierezových tém	39
III.	VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA	40
1.	Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov.....	40
2.	Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	44
IV.	HODNOTENIE ŠKOLY	44
V.	ŠKOLSKÉ UČEBNÉ PLÁNY	46
VI.	UČEBNÉ OSNOVY	47
VII.	SPÔSOB VZDELÁVANIA V PRÍPADE VYHLÁSENIA MIMORIADNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU COVID 19..	51

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1. Veľkosť školy

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen vznikla v roku 1978 ako dôsledok dynamicky sa rozvíjajúcej mestskej časti Zlatý Potok vzhľadom na nepostačujúcu kapacitu už existujúcej Základnej školy na Sokolskej ulici. Od roku 1999 na základe zriaďovacej listiny a následne k tomu vytváraných podmienok škola môže poskytovať výchovu a vzdelávanie deťom s telesným a zdravotným znevýhodnením. Po vyradení ZŠ na Sokolskej ulici zo siete ZŠ, zabezpečujeme vzdelávanie a výchovu v celej spádovej oblasti sídliska Zlatý Potok a okolie. Na 2. stupeň ZŠ dochádzajú žiaci aj z príľahlej obce Lieskovec, ktorá žiakom poskytuje len primárne vzdelávanie.

Základná škola je plno organizovaná s prvým až deviatym postupovým ročníkom. Kapacita vzdelávacích priestorov v zmysle zákona 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov prepočítaná na kmeňové triedy predstavuje možnosť vzdelávania pre 720 žiakov v 32 triedach.

V školskom roku 2023/2024 sa v škole aktuálne vzdeláva 638 žiakov. Na 1.stupni ZŠ sa vzdeláva 294 žiakov v 13 kmeňových triedach. Z celkového počtu žiakov prvého stupňa si plní povinnú školskú dochádzku osobitným spôsobom v zahraničí 6 žiakov. 2. stupeň ZŠ navštevuje 344 žiakov v 16 kmeňových triedach; z toho 15 žiakov druhého stupňa plní povinnú školskú dochádzku osobitným spôsobom v zahraničí. Pre potreby žiakov telesne a zdravotne oslabených je zriadená rehabilitačná miestnosť. Pre imobilných žiakov sú na dvoch schodištiach nainštalované pohyblivé plošiny, ktoré umožňujú týmto žiakom dostať sa učebni na každom podlaží; triedy a vchod do budovy od parkoviska majú bezbariérové vstupy.

Výučba prebieha v kmeňových triedach a v odborných učebniach. Vnútorne átrium školy je prebudované na odpočinkovú zónu s možnosťou využitia na výchovu a vzdelávanie. Tento priestor počas veľkej prestávky slúži žiakom, ktorým diagnóza neumožňuje zdieľať veľkú prestávku so svojimi spolužiakmi (ADHD, ADD, autizmus, telesné postihnutie).

Vzhľadom na výhodnú polohu školy je k dispozícii niekoľko športových plôch – multifunkčné ihrisko, futbalové ihrisko s trávnatou plochou, atletický ovál s bežeckým okruhom a doskočiskom a basketbalové asfaltové ihrisko.

V rokoch 2009 – 2011 prešla škola celkovou rekonštrukciou, ktorá zabezpečila zníženie energetickej náročnosti budovy, skvalitnila priestory určené na výchovu a vzdelávanie a zmodernizovala hygienické zariadenia.

Základná škola poskytuje pre svojich žiakov možnosť pobytu v školskom klube detí (ďalej ŠKD). ŠKD zabezpečuje pre deti plniace povinnú školskú dochádzku činnosť podľa výchovného programu, zameranú na ich prípravu na vyučovanie a na oddych v čase mimo vyučovania a podľa záujmu zákonných zástupcov aj v čase školských prázdnin. ŠKD sa člení na oddelenia spravidla podľa veku detí, pričom počet detí v oddelení určuje riaditeľ školy pri dodržaní požiadaviek podľa osobitného predpisu. Spôsob organizácie a prevádzky ŠKD ustanovuje Vyhláška č. 306/2009 Z. z. MŠVK a Š SR o školskom klube detí, školskom stredisku záujmovej činnosti, centre voľného času, školskom hospodárstve a stredisku odbornej praxe. ŠKD zdieľa spoločné priestory s niektorými triedami primárneho vzdelávania. Prevádzka ranného školského klubu, dve oddelenia ŠKD a podvečerná prevádzka je situovaná do samostatných priestorov školy s vlastným vchodom. V týchto priestoroch sú štyri miestnosti s nasledujúcou rozlohou: 14,19 m² (4,30 x 3,30 m), 14,62 m² (4,30 x 3,40 m), 16,28 m² (4,40 x 3,70m) a 22,20 m² (6,00 x 3,70m). V školskom roku 2023/2024 navštevuje ŠKD 250 žiakov v 10 oddeleniach.

Poloha školy súvisí s polohou mestskej časti Zlatý Potok, ktorá má charakter satelitného panelového sídliska. Škola je vzdialená 3,5 km od centra mesta. Je ľahko dostupná prostriedkami MHD. Nakoľko sa nachádza mimo priemyselných zón, presuny žiakov do centrálnej časti mesta je možné realizovať pešo. V jej bezprostrednej blízkosti sa rozrastá výstavba rodinných domov, revitalizujú sa bytové objekty a rozširuje sa ponuka obchodov a služieb. Dostupná je aj rekreačná zóna s množstvom zelene, park J.D Matejovie, záhradkárska oblasť a blízkosť turistického chodníka do kúpeľného mesta Sliač a arboréta Borová Hora.

2. Charakteristika žiakov

Napriek klesajúcej populačnej krivke si škola udržuje relatívne stály počet žiakov. Pomer žiakov na jednotlivých stupňoch vzdelávania predstavuje spravidla 46% ku 54%. Priemerný počet žiakov v šk. roku 2023/2024 v triedach prvého stupňa ZŠ je 22,62 a druhého stupňa ZŠ 21,5.

Väčšinu žiakov školy tvoria deti z okolitého sídliska a ulíc, ktoré podľa VZN č. 116 Mesta Zvolen spádovo patria do obvodu ZŠ. Od 5. ročníka ZŠ môžu školu navštevovať aj žiaci z blízkej obce Lieskovec, v ktorej základná škola poskytuje deťom výlučne primárne vzdelávanie. Školu navštevujú i žiaci z iných spádových oblastí, nakoľko poskytuje kvalitné vzdelávanie a mnohoročné skúsenosti so vzdelávaním žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami formou individuálnej integrácie.

Sociálna štruktúra žiakov je rozmanitá. Určité percento žiakov pochádza z rodín, ktoré spĺňajú kritériá na priznanie pomoci v hmotnej núdzi. Tento fakt prináša rozmanité problémy, ktoré si vyžadujú individuálny prístup zo strany pedagógov.

V súčasnom období sa u niektorých žiakov objavujú negatívne postoje ku škole a jej pravidlám sprevádzané záškoláctvom, neprispôsobivým správaním, šikanovaním a pod., ktoré v škole v spolupráci s odborom sociálnych vecí a rodiny, políciou, pedagogickými a odbornými zamestnancami za prítomnosti zákonných zástupcov žiakov rieši školský podporný tím.

Negatívne javy súčasnosti ako dezinformovanosť rodičov spôsobená neznalosťou pedagogickej problematiky, informáciami z nedôveryhodných a neodborných zväčša internetových zdrojov, zasahovanie do pedagogickej práce učiteľov, málo podnetné rodinné prostredie, neúplnosť rodín, častá zmena bydliska a školy, negatívne vplyvy okolitého prostredia, pracovná zaneprázdnenosť rodičov, stres a pod. prinášajú na pôdu školy rôznorodé problémy, čím zvyšujú náročnosť pedagogickej práce.

Spolupráca s CPP, odborom sociálnych vecí a rodiny, odbornými zamestnancami školy, rešpektovanie potrieb žiakov, včasné podchytenie žiakov s problémami vo výchovno-vzdelávacom procese, operatívne riešenie výchovných problémov a pôsobenie výchovnej komisie umožňujú tieto problémy eliminovať.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Výchovno-vzdelávací proces v škole v šk. roku 2023/2024 zabezpečuje 56 pedagogických zamestnancov. Všetci spĺňajú podmienky odbornej a pedagogickej spôsobilosti. Vedenie školy pracuje v zložení riaditeľ ZŠ, zástupkyňa RŠ pre 1.stupeň ZŠ, dve zástupkyne RŠ pre 2.stupeň ZŠ a vedúca ŠKD. V ŠKD pracuje 10 PZ s vlastným metodickým orgánom. Pedagogickí zamestnanci pracujú v kategórii učiteľ, podkategóriách učiteľ pre 1. stupeň ZŠ a učiteľ pre 2. stupeň ZŠ. Kariérové stupne pedagogických zamestnancov pozostávajú zo začínajúcich PZ, samostatných PZ, PZ s prvou atestáciou a PZ s druhou atestáciou. Triedni učitelia, vedúci metodických orgánov, výchovný poradca, uvádzajúci učiteľ, školský digitálny koordinátor a koordinátori jednotlivých prierezových oblastí, školský špecialista vo výchove a vzdelávaní pre žiakov zo SZP a projektový manažér sa zaraďujú medzi školských špecialistov. Školský podporný tím tvorí školská špeciálna pedagogička, školská psychologička, sociálny pedagóg, výchovná poradkyňa a pedagogické asistentky.

Školská špeciálna pedagogička je pedagogickým zamestnancom a poskytuje individuálne vzdelávanie a špeciálno-pedagogické intervencie žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie; špeciálno-pedagogické poradenstvo žiakom, zákonným zástupcom, pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom, ako aj súčinnosť školskému zariadeniu výchovného poradenstva a prevencie. V súčinnosti s triednymi učiteľmi vypracúva individuálne vzdelávacie programy. Pedagogickí asistenti podľa požiadaviek učiteľa alebo vychovávateľa a v spolupráci so školskou šp. pedagogičkou a odbornými zamestnancami (sociálny pedagóg a školská psychologička) vytvárajú rovnosť príležitostí vo výchove a vzdelávaní, pomáhajú žiakovi alebo skupine žiakov pri prekonávaní architektonických, informačných, jazykových, zdravotných, sociálnych alebo kultúrnych bariér.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

Personálne obsadenie podľa kategórií PZ (§19 zákona č.138/2019 Z.z.)

Spolu PZ	Počet učiteľov	Počet vychovávateľov	Počet PA pre žiakov so ZZ	Počet šk. špeciálnych pedagógov	Prepočítaný počet učiteľov
56	38	10	7	1	38

Legenda: PA– pedagogický asistent pre žiakov so zdravotným znevýhodnením

Personálne obsadenie PZ podľa kariérového stupňa (§28 zákona č. 138/2019 Z.z.)

Počet PZ / z toho					
Spolu PZ	Začínajúci PZ	Samostatní PZ	PZ s I. atestáciou	PZ s II. atestáciou	PZ uplatňujúci si príplatok za profes. rozvoj
56	5	19	19	13	40

Školská psychologička a sociálny pedagóg sú odbornými zamestnancami školy.

Školská psychologička v škole vykonáva psychologickú diagnostiku, poskytuje individuálne, skupinové alebo hromadné psychologické poradenstvo, prevenciu a intervenciu deťom a žiakom so zameraním na výchovu a vzdelávanie, poskytuje psychologické poradenstvo zákonným zástupcom, pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom, spolupracuje pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní detí a žiakov.

Sociálny pedagóg vykonáva preventívne činnosti, poskytuje poradenstvo a intervenciu so zameraním na deti a žiakov s rizikovým správaním, ohrozených sociálno-patologickými javmi a zo sociálne znevýhodneného prostredia, poskytuje poradenstvo zákonným zástupcom, pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom, vykonáva sociálno-pedagogickú diagnostiku prostredia a vzťahov, osvetovú činnosť a ďalšie činnosti v sociálno-výchovnej oblasti.

Pre začínajúcich pedagogických zamestnancov škola poskytuje adaptačné vzdelávanie. Každoročne si pedagogickí pracovníci plánujú svoj profesijný rast. Majú možnosť zvyšovať si svoj kvalifikačný profil absolvovaním inovačných, aktualizáčných, špecializačných, funkčných a atestačných vzdelávaní.

Pedagogický zbor tvoria učители s pedagogickou skúsenosťou a ochotou ďalej sa vzdelávať a realizovať zmeny vo svojej pedagogickej činnosti. Prístupnosť a otvorenosť ku zmenám vo vyučovacích postupoch vyplynula aj z výsledkov dotazníkov zameraných práve na túto oblasť.

Uvedomujeme si, že pokrok jednotlivcov aj celých spoločností závisí od vzdelania, a teda od kvality vyučovania a učenia sa. Potrebujeme vychovávať ľudí, ktorí sú schopní aktívne sa podieľať na živote spoločnosti a zvládať nároky rýchlych spoločenských zmien. Vzdelanie sa stáva rozhodujúcim zdrojom budúceho rozvoja a konkurencieschopnosti každej krajiny. Vzhľadom na to je potrebné vyžadovať od PZ spĺňanie nasledovných učiteľských kompetencií:

a) Psychodidaktické:

- vytvárať priaznivé podmienky pre učenie,
- motivovať žiakov k poznávaniu, učeniu,
- aktivizovať a rozvíjať schopnosti žiakov, kľúčové kompetencie,
- vytvárať priaznivú sociálnu, emocionálnu a pracovnú klímu,
- riadiť proces učenia sa žiakov, individualizovať ho z hľadiska času, tempa, hĺbky, miery pomoci učebných štýlov žiakov,
- používať optimálne metódy, organizačné formy a materiálne prostriedky výučby.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

b) Komunikačné:

- spôsobilosť efektívne komunikovať so žiakmi, kolegami, nadriadenými, rodičmi žiakov, sociálnymi partnermi a pod.

c) Diagnostické:

- validne, reliabilne, spravodlivo a objektívne hodnotiť učebné výkony žiakov,
- zistiť postoje žiakov k učeniu, škole, životu, ako aj ich problémy.

d) Plánovacie a organizačné:

- efektívne plánovať a projektovať výučbu,
- vytvárať a udržiavať určitý poriadok a systém vo výučbe.

Profesijné kompetencie predstavujú súhrn vedomostí, zručností, schopností a spôsobilostí, požadovaných na výkon pracovnej činnosti. **Profesijné kompetencie pedagóga** (podľa interakčného modelu edukácie) zahŕňajú:

- **kompetencie orientované na žiaka,**
- **kompetencie orientované na edukačný proces**, ku ktorým patria: kompetencie pre vytváranie podmienok edukácie, kompetencie pre mediáciu obsahu edukácie (pre efektívne učenie sa žiaka) a kompetencie pre ovplyvňovanie osobnostného rozvoja žiakov,
- **kompetencie orientované na sebarozvoj pedagóga:**
 1. **personálne** – potreba kladného vzťahu k profesii, reálny pohľad na výsledky práce, postoje k sebahodnoteniu, úsilie a postoje k ďalšiemu vzdelávaniu, komunikácia, spolupráca a kooperácia so zúčastnenými,
 2. **pedagogické** – uvedomovanie si zodpovednosti za rozvoj žiaka, vytváranie správneho motivujúceho a inšpirujúceho podnetného prostredia, ochrana žiakov pred ohrozením,
 3. **psychologické** – dôkladné poznanie zákonitostí vývinu, komplexný prístup a hodnotenie, vylúčenie negatívnych a stresujúcich vplyvov, uplatnenie intervenčných zásahov,
 4. **didaktické** – uplatňovanie motivácie, tvorivých vyučovacích metód a foriem práce, diferencovaný prístup, seba reflexívne metódy skvalitňovania,
 5. **organizačno-školské** – autonómia, facilitátor, tvorca, spolupracovník.

Požiadavky školy (štandard) na PZ:

- kvalitne plánuje a pripravuje vyučovací proces vo svojich aprobačných predmetoch,
- efektívne vyučuje svoje aprobačné predmety,
- validne a reliabilne, objektívne a spravodlivo hodnotí svojich žiakov,
- aktívne sa podieľa na zvyšovaní kvality práce školy,
- systematicky reflektuje svoju učiteľskú prácu.

Kompetenčný profil PZ školy:

1. **Základné kompetencie** (vyplývajúce zo platných zákonov a nariadení):
 - Odborná a pedagogická spôsobilosť.
 - Rešpektovanie legislatívy a hodnotového rámca školy.
 - Dodržiavanie a efektívne využívanie fondu pracovného času.
 - Rešpektovanie ŠkVP.
 - Dodržiavanie termínov a formy základných pedagogických dokumentov.
 - Dodržiavanie termínov a formy požadovanej administratívy.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

2. Špecifické kompetencie/PZ dokáže:

- formulovať ciele edukácie,
- vypracovať školský projekt,
- plánovať vlastný profesionálny rozvoj,
- vytvoriť písomný scenár výchovno-vzdelávacej jednotky, činnosti, aktivity,
- pracovať v pracovnej skupine (tíme),
- snímať špecifické potreby žiakov na vzdelávaní a robiť potrebné zmeny vo vzdelávacom programe,
- viesť žiakov v procesoch učenia sa,
- vyhodnotiť vyučovanie a učenie sa žiakov v aktuálnom čase,
- vypracovať vyhodnotenie písomných výstupov žiakov podľa platných kritérií,
- poskytnúť konzultácie a poradenstvo cieľovým skupinám,
- pracovať s plánovanými zdrojmi školy,
- formulovať a argumentmi presadzovať odborné postoje a názory,
- vykonávať špecializované činnosti triedneho učiteľa, uvádzajúceho učiteľa, koordinátora, člena prípadne predsedu metodických orgánov v škole.

4. Organizácia prijímacieho konania

Základná škola vzdeláva žiakov podľa jednotných učebných plánov pre príslušný ročník. Triedne kolektívy sú tvorené žiakmi s rôznymi vlohami, vlastnosťami a potrebami, preferujeme vzdelávanie v populačne prirodzenej skupine a využívame individuálny prístup ku žiakom, rešpektujeme ich potreby a možnosti. Poskytujeme spoločnú štartovaciu čiaru s rovnakými nárokmi; rovnaké možnosti a šance na vzdelanie všetkým – výkonové štandardy.

Na základné vzdelávanie do 1.ročníka sú prijímané deti, ktoré dovърšili šiesty rok veku a dosiahli školskú spôsobilosť a o prijatie ktorých požiadajú ich zákonní zástupcovia. Do 1. ročníka sú výnimočne prijímané i deti, ktoré nedovърšili šiesty rok veku, a to vždy po vyjadrení príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast. Zápis detí do 1. ročníka základnej školy pre nasledujúci školský rok sa každoročne organizuje v súlade s platnou školskou legislatívou v čase určenom MŠ VKaŠ a na základe VZN č. 174 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základných školách, ktorých zriaďovateľom je Mesto Zvolen. Zápis detí do 1. ročníka ZŠ sa realizuje za prítomnosti pedagogických zamestnancov 1. stupňa ZŠ vrátane zástupkyne riaditeľa pre 1. stupeň ZŠ, školskej špeciálnej pedagogičky a za prítomnosti odborného zamestnanca CPP vo Zvolene. Okrem žiakov, ktorí patria do školského obvodu, môžu plniť povinnú školskú dochádzku v našej škole aj žiaci mimo školského obvodu, na základe žiadosti zákonných zástupcov žiaka, ktorí spĺňajú kritériá prijímania žiakov do 1. ročníka.

Do ostatných ročníkov sa prijímajú žiaci na základe žiadosti zákonných zástupcov a podľa kapacitných a organizačných možností školy.

V prípade vytvorenia tried s odlišnými UP (posilnené vyučovanie jazykov, telesnej a športovej výchovy a pod.) sa prijímajú žiaci v úvodnom roku štúdia na základe testov preukazujúcich jazykové schopnosti, zručnosti a výsledkov záťažových testov, ktoré vypracovávajú žiaci pod dohľadom odborníkov z pedagogicko-psychologickej poradne a na základe výkonnostných testov.

5. Dlhodobé projekty

5.1 Interné projekty a tradičné aktivity

Názov projektu	Zameranie
Zber druhotných surovín	ENV
Triedim, triediš, triedime	ENV
Zber batérií	ENV

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

Škola podporujúca zdravie	OŽZ, OSR
Peer program/ Rovesnícke vyučovanie	OŽZ, OSR
Európsky týždeň športu	OŽZ
Prestávky v pohybe	TSV, OŽZ
Týždeň mozgu	OŽZ
Týždeň boja proti drogám	OŽZ
Európsky deň jazykov	MKV
Deň bez áut; Do školy na bicykli	DOV; ENV
Vianočné tvorivé dielne	RVĽK
Veľkonočné tvorivé dielne	RVĽK
Rozhlasové relácie k svetovým a európskym dňom	Mediálna výchova
Výstava výrobkov z prírodných materiálov	ENV, OŽZ
Halloween	MKV
Valentínska pošta	OSR
Mikuláš	RVĽK

5.2 Projekty vyhlasované MŠVVaŠ SR a inými rezortmi

Názov projektu	Zameranie
Podpora pomáhajúcich profesií III	OSR
Škola priateľská deťom	OSR
Biodiverzita do škôl	ENV
Viem, čo zjem	OŽZ
Hovoríme o jedle	OŽZ
Recyklohry	ENV
Elektroodpad	ENV
Eko alarm	ENV
DOVE - projekt sebadôvery	OSR
Čas premien	OŽZ, OSR
Európsky týždeň športu - BEACTIVE	TSV
Do školy na bicykli	OŽZ
Národný športový projekt – Olympijský odznak všestrannosti (OLOV)	TSV
Fenomény sveta	FG
Po stopách Štefánika	Kultúrno-historické
Športujem rád a bezpečne – grantový program: „Deti v bezpečí“	TSV
Tréneri v škole	TSV
Centrum športu pri ZŠ	TSV
Hurá von	outdoorové vyučovanie
IT Akadémia – vzdelávanie pre 21. storočie	prírodovedné
Transformácia digitálnej školy IT akadémia	premena školy
Učme deti zodpovednosti v online priestore	IKT
Duálne vzdelávanie	spolupráca so SŠ
Asistentská prax v 1. roč. UMB BB	prax v 1. ročníku ZŠ
Asistentská prax v ŠKD UMB BB	prax v 1. ročníku ŠKD
Prax Deutsch-Slowakische Akademien, a.s. Školská 136/5, BR – el. pracovisko v ZH	prax v ŠKD

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

5.3 Medzinárodné projekty

Názov projektu	Zameranie
Erasmus +	Poznávanie krajiny a jazyka partnerskej školy
Erasmus konzorcium mesta ZV	ŠKOLSKÉ VZDELÁVANIE
Škola priateľská deťom UNICEF	OSR
Medzinárodná spolupráca škôl EÚ	
Škola, do ktorej chodím -Ulica, na ktorej bývam	RVĽK, MKV

5.4 Kurzy

Názov aktivity	Ročník	Miesto
Dopravná výchova	1. – 4.	Mobilné DI, MsP ZV
Dopravná výchova	9.	Autoškola Gonda ZV
Plavecký kurz základný	3.	Mestské kúpele Zvolen
Plavecký kurz rozširujúci	6.	Mestské kúpele Zvolen
Lyžiarsky kurz	8.	Podľa aktuálnej ponuky
Kurz korčuľovania	5.-9.	Nám. SNP ZV
Kurz korčuľovania	2.	Zimný štadión/Nám. SNP ZV
Škola v prírode	4.	Podľa aktuálnej ponuky
Kurz spoločenských tancov	9.	ZŠ, M. Rázusa 1672/3, ZV

6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi žiakov našej školy je na štandardnej úrovni. Plenárne zasadnutie RZ realizujeme v mesiaci september. Triedne RZ sa realizujú kolektívne v období prvého a tretieho štvrťroka, individuálne pred koncom každého klasifikačného obdobia. Po vzájomnej dohode s triednymi učiteľmi, školským špeciálnym pedagógom, školským psychológom, výchovným poradcom, vedením školy, konkrétnymi vyučujúcimi a sociálnym pedagógom majú rodičia možnosť riešiť vzniknuté problémy operatívne. V 1.ročníkoch sa podľa záujmu rodičov realizujú konzultačné dni. Rodičia sú vítaní na tradičných akciách školy ako hostia i organizátori. Rešpektujeme ich právo na dôvernosť informácií a snažíme sa o korektné a objektívne riešenie problémov. Účasť rodičov na živote triedy a školy je zo strany školy podporovaná a vítaná. Vedenie školy úzko spolupracuje s OZ Rodičia a priatelia 6. ZŠ Zvolen.

Naším cieľom v oblasti komunikácie a interakcie medzi rodičmi a pedagógmi je získať širokú podporu rodičov pre činnosť školy pre postupné inovačné kroky a vytvárať pozitívny obraz školy u širokej verejnosti:

- posilňovať partnerský vzťah medzi rodičmi a školou prostredníctvom dobrej informovanosti o činnostiach školy a zainteresovaní na spolurozhodovaní o najdôležitejších postupoch školy,
- informovať rodičov o dianí na škole prostredníctvom webového sídla školy a nástieniek vo vestibule,
- spolupracovať s rodičmi na príprave a realizácii výletov, exkurzií, školy v prírode, rôznych kultúrno-spoločenských a športových podujatí,
- umožniť rodičom vybrať svojim deťom možnosť mimoškolského vyučovania formou záujmových útvarov,
- zapájať rodičov do priameho vyučovacieho procesu (napr. prezentácia povolania, besedy),
- zabezpečovať poradenskú činnosť pre rodičov (výchovný poradca, školský špeciálny pedagóg, vedenie školy),
- zabezpečiť pre žiakov 8. a 9.ročníkov psychotesty pri výbere ďalšieho vzdelávania,
- cielene objasňovať ŠKVP Rade školy a zapájať ju do procesu plánovania a následného vyhodnocovania činností školy.

Spolupráca s rodičovskou verejnosťou:

- webové sídlo školy,
- internetová žiacka knižka,

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- internetová triedna kniha,
- plenárne RZ,
- zasadnutia triednych rodičovských stretnutí (kolektívne, individuálne) spravidla v počte 5x/školský rok, v prípade pandemickej situácie možné realizovať online, príp. elektronickou komunikáciou,
- výchovné poradenstvo – konzultačné hodiny výchovný poradca,
- poradenstvo pre rodičov žiakov zo SZP – sociálny pedagóg,
- poradenstvo pre rodičov žiakov so ŠVVP – školská špeciálna pedagogička, školská psychologička,
- Deň otvorených dverí „Burza stredných škôl“ na pôde školy,
- Deň otvorených dverí pre budúcich prvákov v spolupráci s materskými školami,
- konzultácie – školská špeciálna pedagogička, školská psychologička, sociálny pedagóg, výchovná poradkyňa, triedni učitelia, vedenie školy,
- riešenie výchovných problémov, osobné stretnutia – vedenie školy, výchovný poradca, triedny učiteľ, školský špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg, zasadnutia výchovnej komisie.

Spolupráca s inými subjektmi:

- Centrum poradenstva a prevencie
- Odd. sociálnych vecí a rodiny Zvolen
- Policajný zbor SR
- Mestská polícia Zvolen
- Technická univerzita Zvolen
- UMB Banská Bystrica
- Deutsch – Slowakische Akademien, a.s
- NIVaM Banská Bystrica
- MŠ, Centrum 29, Zvolen
- MŠ, Prachatická 45, Zvolen
- RÚVZ Zvolen
- Mládež SČK
- CHKO Poľana
- Občianske združenie Slatinka
- Ekopolis
- Živica – centrum environmentálneho vzdelávania
- NLS Zvolen
- POS Zvolen
- KKLŠ Zvolen
- DJGT Zvolen
- Lesnícke a drevárske múzeum Zvolen
- SNG Zvolenský zámok
- VÚ Kasárne SNP
- CVČ Domino Zvolen
- CVČ QUO VADIS
- SCVČ Heuréka, Zvolen

7. Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Celková plocha objektu školy je 7 100 m². Škola s klasickými učebňami, odbornými učebňami, telocvičňami vrátane športového areálu a školskej jedálne je umiestnená v účelovej budove – pavilóny typ. Do užívania bola daná 04.09.1978. V rámci projektu „Kompletné zlepšenie vyučovacích podmienok na ZŠ, M. Rázusa 1672/3 vo Zvolene“ prešla v rokoch 2010 – 2011 rozsiahlou rekonštrukciou zahŕňajúcou: zateplenie budovy, výmenu okien (plastové), výmenu svietidiel, modernizáciu zariadení osobnej hygieny, rekonštrukciu kanalizácie, spevnenie podlažia školy a inštalácia dvoch pohyblivých plošín pre imobilných žiakov. Celý objekt je situovaný v severnej časti sídliska Zlatý Potok, v katastrálnom území mesta Zvolen. Budova školy je viacpodlažná, prepojená s telocvičňou a školskou jedálňou. Kapacita vyučovacích priestorov je z hľadiska súčasných potrieb postačujúca, vyučovanie prebieha len v dopoludňajších hodinách.

Žiaci prvého stupňa využívajú počas dopoludňajšieho vyučovania priestory kmeňových tried, v ktorých prebieha väčšina vyučovacích hodín. Triedy sú svetlé, dostatočne priestrané a štandardne vybavené. Úprava a výzdoba interiérov učebni pôsobí veľmi podnetne. Výzdoba je tvorená predovšetkým prácami žiakov a vizuálnymi mnemotechnickými pomôckami. V čase prestávok je možné využívať priestory chodieb a vnútorného átria na relaxačnú činnosť. Na druhom stupni je k dispozícii 17 kmeňových tried a odborné učebne **(pozri zoznam)*.

Súčasťou školy sú dve telocvične a športový areál vybavený futbalovým a basketbalovým ihriskom, bežeckou dráhou a skokanským sektorom. V priestoroch telocvične je vybudovaná posilňovňa. Škola má moderné hygienické vybavenie vrátane 4 WC pre žiakov s telesným postihnutím. Priestrané spoločné priestory a bezpečné okolie školy využívajú žiaci v čase prestávok a osobného voľna. Pre potreby imobilných žiakov a žiakov so zníženou pohyblivosťou má škola vybudovaný bezbariérový vstup a parkovanie vyhradené pre držiteľov preukazu ŤZP.

Predovšetkým pre žiakov 1. stupňa ZŠ je zriadený ŠKD, ktorý pracuje v jednotlivých oddeleniach podľa vekovej štruktúry žiakov. Ich počet závisí od počtu prihlásených žiakov na príslušný školský rok. ŠKD pracuje prevažne v samostatných priestoroch, ktoré sú vybavené počítačovou a audiovizuálnou technikou, relaxačnými kútikmi, spoločenskými hrami a iným vybavením, niektoré oddelenia zdieľajú spoločný priestor s kmeňovými triedami prvého stupňa ZŠ.

Žiaci majú možnosť využívať služby školskej stravovne, ktorá svoje služby poskytuje aj občanom v dôchodkovom veku.

Pedagogickí zamestnanci 1. stupňa ZŠ majú k dispozícii dva kabinety; PZ 2. stupňa ZŠ kabinety podľa odborného zamerania; vychovateľky samostatný kabinet, školská špeciálna pedagogička zdieľa kabinet so sociálnym pedagógom. Samostatný kabinet majú pedagogické asistentky a školská psychologička. Pre všetkých PZ a OZ je k dispozícii spoločná zborovňa.

Materiálno-technické vybavenie je úzko prepojené s finančnými prostriedkami. Škola je štandardne vybavená učebnými pomôckami a didaktickou technikou, počítačovými učebňami, ktoré sa využívajú pri vyučovaní informatickej výchovy, technickej výchovy, záujmových útvarov príslušného zamerania ako aj pri vyučovaní všeobecno-vzdelávacích predmetov. Škola disponuje klubovňou využívanou na kultúrno-spoločenské aktivity a prezentácie prác žiakov. Podľa stavu finančných prostriedkov sa obnovujú a modernizujú učebné pomôcky a dopĺňa sa didaktická technika. V tejto oblasti sa využívajú finančné zdroje nielen z rozpočtu školy, ale aj z rôznych projektov.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

Zoznam odborných učební	Počet	Športový areál
Učebňa fyziky	1	Telocvičná hala I. 362 m ²
Učebňa chémie	1	Telocvičná hala II. 355 m ²
Učebňa biológie	1	Posilňovňa
Jazyková učebňa	2	Futbalové ihrisko s trávnatou plochou
Učebňa geografie	1	Atletická dráha s oválom 335 m a doskočiskom
Učebňa hudobnej výchovy	1	Multifunkčné ihrisko
Učebňa informatiky	3	Asfaltové ihrisko basketbalové
Učebňa výtvarnej výchovy	1	
Učebňa techniky (dielne)	1	
Pomocné učebne/priestory ŠKD	2	
Rehabilitačná miestnosť	1	
Klubovňa školy	1	
Eko- učebňa v átriu školy	1	
Kabinet školského šp. pedagóga a soc. pg.	1	
Kabinet výchovného poradcu	1	
Kabinet pedagogických asistentov	1	
Kabinet ŠKD	1	

8. Škola ako životný priestor

Žiaci ako aj pedagogickí a odborní zamestnanci zotrávajú v škole väčšiu časť pracovného dňa. Tento fakt je základným predpokladom vytvárania takeého prostredia, v ktorom by sa všetci cítili čo najpríjemnejšie. Dôraz sa kladie na udržiavanie čistoty, poriadku, dobrého technického stavu budovy a vybavenia školy. Školské priestory sú rozsiahle, svetlé, s dostatkom miesta pre pohyb a prúdenie čerstvého vzduchu. Školský areál je rozľahlý, využívaný žiakmi počas veľkej prestávky, pobytu v ŠKD a záujmovej činnosti v popoludňajších hodinách. Átrium školy bolo prebudované na tzv. eko- učebňu, ktorá slúži na účely vyučovania výchovných predmetov, relaxačné miesto počas prestávok prevažne pre žiakov so ŠVVP, prípravu na vyučovanie PZ, oddych po vyučovaní. Na chodbách sú umiestnené kreslá a lavičky, v átriu drevené stoly a stoličky, hojdačky.

V zborovni sa konajú pracovné porady a pedagogické rady, zasadnutia predsedov RZ a členov Rady školy. Samostatné kabinety školského špeciálneho pedagóga a sociálneho pedagóga a výchovnej poradkyne sú určené na nerušené rozhovory pri riešení problémov. PZ využívajú kabinety podľa odborného zamerania.

O kvalite životného priestoru rozhoduje aj pozitívna atmosféra v škole, ktorá ovplyvňuje celkové výsledky práce, pričom zohráva rozhodujúcu úlohu štýl riadiacej práce. Riaditeľ školy sa snaží vytvárať vo vzťahu k učiteľom takú klímu, aby táto bola chápaná ako pracovisko s bezkonfliktnou atmosférou, kde učiteľ rád pracuje, dobre a adresne učí, je motivovaný a stimulovaný vo svojej práci, spolupracuje so žiakmi, rodičmi, kolegami a ostatnými subjektmi; dáva najavo, že dokáže rozoznať záujmy a potreby vyučujúcich, dokáže odhadnúť ich osobné aspirácie a hodnoty, ktoré preferujú.

Stotožnenie sa žiakov s učením je jeden z rozhodujúcich predpokladov k dosiahnutiu vzdelávacích cieľov. Žiakom poskytujeme istotu, že budú akceptovaní, umožňujeme im zažiť úspech, dávame najavo, že sa k nim pristupuje spravodlivo, podporujeme rozvoj osobnosti každého žiaka, kladieme požiadavky zodpovedajúce ich individuálnym schopnostiam. Dávame možnosť strieďať voľné a riadené činnosti, od žiakov požadujeme ich vlastnú zodpovednosť za proces učenia. Vyučovanie nemusí prebiehať v škole, ale aj v priestore mimo nej. Je nevyhnutné dodržiavanie psychohygienických a bezpečnostných podmienok:

- rozvrh hodín a prestávok rešpektuje psychohygienické požiadavky a potreby žiakov i učiteľov,
- žiaci počas veľkej prestávky môžu využívať športové potreby a náčinie z projektu Bezpečnosť a zdravie na školách, Prestávky v pohybe,

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- žiaci sú pravidelne oboznamovaní s pravidlami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a protipožiarnymi predpismi ,
- dodržiavaním školského poriadku predchádzame úrazom počas prestávok a premiestňovania sa žiakov do jednotlivých učební,
- v odborných učebniach platia osobitné predpisy, s ktorými sú žiaci oboznámení vždy na začiatku školského roka,
- exkurziám, vychádzkam, kurzom a voľnému času počas prázdnin predchádza informovanie žiakov o bezpečnom správaní sa, o dodržiavaní predpisov v cestnej premávke atď.,
- pedagogické dozory sú prevenciou pred vznikom školského úrazu žiakov počas vyučovania i prestávok.

9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

V škole sa kladie veľký dôraz na zabezpečenie bezpečných a zdraviu vyhovujúcich podmienok v priestoroch školy. Základné informácie, pokyny a chod školy upravuje prevádzkový poriadok školy. Pravidelne organizujeme poučenie zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v súlade so zákonom. Pre žiakov školy platí školský poriadok. Na začiatku školského roka sú všetci žiaci poučení o pravidlách správania sa v škole, v odborných učebniach, v telocvični a pri ceste do školy. Poučenie je zaznamenané v triednej pedagogickej dokumentácii. Poučenie BOZP a o hromadných presunoch a správaní sa v dopravných prostriedkoch predchádza každej školskej akcii realizovanej mimo priestorov školy. Na webovom sídle školy je pre zákonných zástupcov žiakov zverejnený školský poriadok. V škole a v celom jej areály zákaz fajčenia, užívania alkoholických nápojov a iných omamných látok.

Škola má dodávateľsky zabezpečovanú bezpečnostno-technickú službu (v zmysle §21, článku 8 zákona 124/2006 Z. z. o BOZP).

Oprávnené osoby vykonávajú v pravidelných časových intervaloch (min. raz za 6 mesiacov) pravidelné preventívne prehliadky všetkých objektov organizácie za účelom udržiavania minimálnych bezpečnostných podmienok na zaistenie ochrany zdravia zamestnancov a žiakov.

Pre účely zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní boli vypracované jednotlivé interné predpisy skompletizované do dokumentácie BOZP, ktorej obsah je nasledovný:

Dokumentácia BOZP

1. KOMPETENCIE ÚLOH v rámci plnenia úloh podľa Zákona NR SR 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci

- 1.1 Menovací dekrét - zástupca zamestnancov
- 1.2 Menovací dekrét členov komisie pre bezpečnosť a zdravie pri práci
- 1.3 Dekrét technika BOZP + zmluva o poskytovaní služieb v zabezpečovaní BOZP

2. RIZIKO

- 2.1 Analýza rizík pracovných činností
- 2.2 Dotazník na posudzovanie rizík pri práci
- 2.3 Hodnotenie rizika
- 2.4 Nebezpečenstvá na pracovisku – zoznam

3. VŠEOBECNÉ ZÁSADY

- 3.1 Smernica BOZP pre Základnú školu
- 3.2 Starostlivosť o zdravie a bezpečnosť práce v základnej škole

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- 3.3 Starostlivosť o zdravie a bezpečnosť žiakov v školskom klube
- 3.4 Zakázané práce a činnosť
- 3.5 Konceptia politiky BOZP a program jej realizácie, Príloha: Právne predpisy z oblasti BOZP
- 3.6 Bezpečnostné tabuľky
- 3.7 Všeobecné zásady bezpečnej práce na strojoch a zariadeniach
- 3.8 Základné zásady bezpečnej práce žiakov – vyvesené v každej triede
- 3.9 Vnútorný poriadok školy
- 3.10 Vnútorné teploty vykurovaných priestorov

4. BEZPEČNÉ PRACOVNÉ POSTUPY

- 4.1 Bezpečnostné pokyny pre skladovanie materiálov
- 4.2 Bezpečnostné predpisy pre obsluhu elektrického zariadenia
- 4.3 Smernica čistenia okien, svietidiel, ohrievacích telies, umývanie vykurovacích telies, umývanie (podlahy, steny WC, koše)
- 4.4 Hygienické požiadavky na pieskoviská, hracie, športové a rekreačné plochy pre deti a mládež
- 4.5 Prevádzkový predpis na prevádzku nákladného výťahu
- 4.6 Prevádzkové predpisy pri práci v laboratóriách
- 4.7 Prevádzkové predpisy pri práci v dielňach
- 4.8 Prevádzkové predpisy pre športové a mimo- vyučovacie akcie
- 4.9 Prevádzkové predpisy pre odbornú učebňu – PC
- 4.10 Prevádzkové predpisy pre odbornú učebňu telesnej výchovy
- 4.11 Prevádzkové predpisy pre prácu na školskom pozemku
- 4.12 Prevádzkové predpisy pre odbornú učebňu chémie
- 4.13 Prevádzkové predpisy pre odbornú učebňu fyziky
- 4.14 Prevádzkové predpisy pre odbornú učebňu biológie

5. VÝCHOVA A VZDELÁVANIE - ŠKOLENIA

- 5.1 Tematický a časový plán školenia zamestnancov o BOZP – je súčasťou smernice BOZP
 - 5.1.1 Záznam zo školenia BOZP
 - 5.1.2 Záznam zo školenia novoprijatého zamestnanca
 - 5.1.3 Školenie na prácu s elektrickým zariadením
- 5.2 Poučenie žiakov - záznam o úvodnom oboznámení žiakov pri nástupe do školy

6. ZDRAVIE ZAMESTNANCOV

- 6.1 Postup pre prípad záchranných prác
- 6.2 Kniha úrazov
- 6.3 Záznam o úraze s pokynmi pre vyplnenie záznamu o pracovnom úraze
- 6.4 Vzor posudku o bolestnom
- 6.5 Sortiment lekárničky a zodpovední zamestnanci za lekárničky
- 6.6 Školské úrazy
- 6.7 Odškodňovanie školských úrazov
- 6.8 Postup pri vyšetrovaní pracovných úrazov, nebezpečných udalostí a závažných havárií
- 6.9 Odškodňovanie pracovných úrazov

7. OOPP

- 7.1 Smernica pridelovania osobných ochranných pracovných prostriedkov OOPP
- 7.2 Zoznam na poskytovanie osobných ochranných prostriedkov OOPP

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

7.3 Záznam o kontrole používania OOPP

7.4 Termínovník poskytovania OOPP

8. TECHNICKÉ ZARIADENIA

8.1 Vyhradené technické zariadenia

8.1.1 Evidenčné údaje vyhradeného technického zariadenia

8.1.2 Zápis o kontrole vyhradeného technického zariadenia

8.2 Regál

8.2.1 Zápis z komisionálnej kontroly oceľových/ drevených konštrukcií skladových

8.2.2 Evidencia skladových regálov + štítky

8.3 Rebríky a schody

8.3.1 Záznam o kontrole rebríkov a schodov v súlade s STN EN 131-2 a návodom na použitie

8.3.2 Kontrolný list rebríka

8.3.3 Zoznam rebríkov - Oprávnenie používať rebrík pri práci

8.4 Elektrické zariadenia

8.4.1 Karta elektrického prenosného náradia

8.4.2 Protokol o odbornej prehliadke a skúške elektrického spotrebiča

8.4.3 Evidencia prevádzkových havárií

9. BOZP - pri práci s nebezpečnými látkami

9.1 Omamné látky, toxíny a alkohol - smernica

10. KONTROLNÁ ČINNOSŤ

10.1 Kontroly a previerky o stave BOZP v organizácií technikom BOZP

10.2 Výročná hodnotiaci správa o stave BOZP v organizácií

11. REVÍZNE SPRÁVY

V organizácií sú menovaní zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť, ktorí sú aj členmi Komisie pre BOZP . Každoročne pred zahájením nového školského roka sa konajú školenia BOZP pre zamestnancov a realizuje sa výročná previerka stavu organizácie. Na triednických hodinách v prvom školskom týždni triedni učitelia oboznamujú žiakov so školským poriadkom a s pravidlami BOZP. Pre jednotlivé učebne sú vypracované prevádzkové predpisy, s ktorými sú žiaci taktiež oboznámení na úvodnej hodine.

V prípade vzniku pracovného úrazu zamestnanci postupujú podľa pokynov získaných počas školenia o BOZP. V organizácií sa nachádzajú lekárničky a poverené osoby, ktoré môžu vstupovať do lekárničky a realizovať prvé ošetrovanie. Zároveň sa v lekárničke nachádza kniha drobných úrazov. V prípade školského úrazu – úrazu žiaka sa poskytne prvá pomoc, volá sa pohotovostná zdravotná služba a informuje sa rodič dieťaťa. V škole je kniha drobných školských úrazov (úrazy , ktoré sa stali žiakom) a kniha pre popis spôsobu ošetrovania žiaka v prípade školského úrazu.

Cieľom zamestnancov školy a bezpečnostno-technickej služby je vytvoriť bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie a prácu so žiakmi.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

10. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Školský vzdelávací program s názvom „**Deti sú naša budúcnosť**“ vychádza zo základnej myšlienky Ľudovíta Štúra: „**Vyučovanie má srdce zušľachtiť, myseľ osvietiť, človeka do života a sveta pripraviť.**“

Umožňujeme všetkým žiakom získať patričné všeobecné vedomosti a zručnosti v kolektívoch tvorených žiakmi s rôznymi vlohami, vlastnosťami a potrebami. Rozvíjame kľúčové spôsobilosti každého žiaka tak, aby ich mohol uplatniť v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote. Podporujeme u žiakov globálne myslenie, objasňujeme im dôležitosť preberania zodpovednosti za vlastné rozhodnutia, nevyhnutnosť prejavov spolupatričnosti, vzájomného rešpektu a odbúravania ľahostajnosti voči okolitému svetu. V súlade so štátnym vzdelávacím programom si žiaci osvojujú:

- spôsobilosti k celoživotnému učeniu sa,
- sociálne komunikačné spôsobilosti,
- spôsobilosti riešiť problémy,
- občianske spôsobilosti,
- sociálne a personálne spôsobilosti,
- spôsobilosti vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry,
- spôsobilosti uplatňovať základy matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky,
- digitálnu spôsobilosť,
- spôsobilosti smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti.

11. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Základným cieľom je výchovno - vzdelávacia činnosť, zvládnutie učiva základnej školy, príprava žiakov na úspešný prechod na ďalší stupeň škôl s dôrazom na:

- rozvoj kľúčových kompetencií absolventa školy,
- integráciu žiakov so ŠVVP a zdravotným znevýhodnením,
- posilnenie vzdelávacej oblasti Človek a príroda,
- posilnenie vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia v predmete SJL,
- posilnenie vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia - vyučovanie ANJ od 1. ročníka ZŠ,
- posilnenie vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami – vyučovanie INF od 2. ročníka ZŠ,
- posilnenie vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb,
- rozvoj zdravého životného štýlu- realizácia projektov,
- zavádzanie inovatívnych foriem a metód vzdelávania, využívanie IKT vo VVP,
- rozvoj finančnej a čitateľskej gramotnosti,
- účelné využívanie voľného času žiakov realizáciou mimoškolskej záujmovej činnosti.

Pedagogické princípy:

1. princíp primeranosti

- formy a metódy vyučovania sú v súlade s vekovou vyspelosťou a doterajšou úrovňou žiaka,
- neučiť všetko všetkých,
- zachovávať základné pravidlá pedagogického postupu – od blízkeho k vzdialenému, od známeho k neznámemu, od jednoduchého k zložitému.

2. princíp emocionálnosti

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech,
- citová istota podporuje efektivitu vyučovania,
- formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie,
- udržiavať trvale optimistickú atmosféru v triedach a kolektívoch,
- dosiahnuť adekvátne citové prejavy jedincov.

3. princíp jednotného výchovného pôsobenia

- úspešná výchova predpokladá jednotu v požiadavkách a prístupoch všetkých učiteľov a vychovávateľov, s ktorými sa jedinec v škole stretáva,
- spolupráca s rodičmi.

4. princíp zlúčenia teórie a praxe

- aby vedeli žiaci riešiť problémy, je potrebné, aby sa naučili pýtať, hľadať problémy, snažiť sa nájsť odpoveď,
- prepojiť vyučovanie s okolím školy a prirodzeným prostredím žiakov,
- myslieť na praktické využitie nadobudnutých kompetencií,
- upustiť od encyklopedických vedomostí.

SWOT analýza

<u>SILNÉ STRÁNKY</u>	<u>SLABÉ STRÁNKY</u>
<ul style="list-style-type: none">– profilácia a zameranie školy,– kvalitný pedagogický zbor,– odborní zamestnanci školy: sociálny pedagóg a školská psychologička,– poskytovanie poradenských služieb ZZ detí,– prítomnosť pedagogických asistentov,– vysoká úroveň spolupráce s predškolskými zariadeniami,– spolupráca so zariadeniami súvisiacimi s výchovou a vzdelávaním,– triedne kolektívy tvorené žiakmi s rôznymi vlohami, vlastnosťami a potrebami,– výsledky v práci so žiakmi vyžadujúcimi si osobitnú starostlivosť,– využívanie inovatívnych spôsobov výučby, zážitkové vyučovanie,– realizácia projektov,– rozvíjanie a podpora nadania žiakov,– výsledky žiakov v súťažiach a olympiádach,– kultúrno-spoločenské aktivity a tradičné aktivity školy pre žiakov,– podnetné exkurzie,– atraktívne okolie školy– rozsiahle trávnaté plochy, dostatok zelene, park J. D. Matejovie, turistický chodník do kúpeľov Sliač, dostupnosť do Arboréta Borová Hora, bezpečný prístup,– pestrá ponuka činností v ŠKD,– športoviská,– školská jedáleň.	<ul style="list-style-type: none">– stav športového areálu,– stav šatníkových skriň pre žiakov ZŠ,– stav odborných učební – potrebná revitalizácia,– stav učebných pomôcok – potrebná výmena a modernizácia,– nedostatok finančných prostriedkov z MŠ VVaŠ SR na nákup učebníc,– angažovanie ZZ školy do podporných aktivít školy.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

PRÍLEŽITOSTI	RIZIKÁ
<ul style="list-style-type: none">– profesijný rast PZ a OZ,– šírenie dobrého mena školy,– využívanie organizačných schopností PZ a OZ,– kurikulárna reforma,– spolupráca PZ (predmety, stupne vzdelávania),– spolupráca PZ a OZ,– utváranie podmienok na realizáciu projektov,– modernizácia vybavenia školy,– získavanie financií z mimorozpočtových zdrojov,– rozrastajúca sa bytová výstavba.	<ul style="list-style-type: none">– demografický vývoj,– narastajúci počet žiakov so ŠVVP, s ADD a ADHD a tým narastajúca náročnosť práce PZ,– dvojkoľajnosť výchovy v neúplných rodinách,– nestabilita rodinného prostredia,– riziko „vyhorenia“ PZ,– rôzna efektívnosť práce PZ,– časté zmeny v školskej legislatíve, kurikulárna reforma,– dôsledky pandémie COVID 19

12. Profil absolventa

Profil absolventa (vzdelanostný model) primárneho stupňa a nižšieho sekundárneho stupňa je založený na kľúčových kompetenciách. Škola sa má riadiť princípmi - naučiť sa učiť, naučiť sa pracovať, naučiť sa žiť spolu, naučiť sa existovať, teda byť. To predpokladá rozvíjať v škole také kompetencie, ktoré sa dajú využiť počas celého života, a ktoré umožňujú potom človeku vyrovnávať sa so zmenami v spoločenskom i osobnom živote. Mať kompetenciu znamená, že žiak je vyzbrojený zložitým súborom zručností, vedomostí, schopností, postojov, vďaka čomu úspešne zvládne úlohy a situácie, do ktorých sa dostáva pri štúdiu, v práci, v rodine, že sa dokáže v určitej prirodzenej situácii orientovať a vykonávať vhodné činnosti, zaujať postoj, ktorý je prínosom.

Kľúčové kompetencie (súbor zručností, vedomostí, schopností, postojov) sú najdôležitejšie kompetencie zo všetkých kompetencií. Sú chápané ako návod na riešenie celého radu nepredvídateľných problémov. Tvoria dôležitý základ pre celoživotné učenie žiaka, prispievajú k jeho vzdelaniu, osobnej flexibilitě, spokojnému a úspešnému životu. Majú nadpredmetový charakter. Ich osvojovanie je proces zložitý a dlhodobý, v ktorom má svoju neodmysliteľnú úlohu aj rodina. Osvojujú sa počas povinnej školskej dochádzky a ďalej sú rozvíjané počas celého života.

Školský vzdelávací program je koncipovaný tak, aby na úrovni školy (ďalej ročníka a predmetu) vytváral čo najlepšie predpoklady pre vstupné osvojovanie si kľúčových kompetencií, ktoré stanovuje Štátny vzdelávací program ISCED 1, ISCED 2 základnej školy v Slovenskej republike, a ktorý tvorí základnú stratégiu vzdelávania. V tejto etape vzdelávania sa za kľúčové kompetencie považujú nasledovné:

ISCED 1:

- kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry,
- kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia,
- kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií,
- kompetencia učiť sa učiť sa,
- kompetencia riešiť problémy,
- osobné, sociálne a občianske kompetencie,
- kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

ISCED 2:

- kompetencia k celoživotnému učeniu sa,
- sociálne komunikačné kompetencie,
- kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia a základné, schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky,
- kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií,
- kompetencia riešiť problémy,
- kompetencie občianske,

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- kompetencie sociálne a personálne,
- kompetencie pracovné,
- kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti,
- kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Každá kľúčová kompetencia je rozpracovaná v učebných osnovách konkrétnych predmetov formulovaním výkonových štandardov (čo má žiak v konkrétnom predmete vedieť). Na to, aby došlo k efektívnemu osvojovaniu si kľúčových kompetencií, je potrebná najmä zásadná zmena obsahu a spôsobu vyučovania, vyučovacích metód a stratégií smerom k interaktívnemu, zážitkovému učeniu, ktoré je založené na skúsenosti a zároveň je prepojené so životom. K osvojovaniu uvedeného smeruje každodenná činnosť školy, celý vyučovací proces.

	Učiteľ	Žiak
Kľúčové kompetencie k učeniu	<ul style="list-style-type: none"> – podnecuje záujem o učenie, – vzbudzuje u žiaka zvedavosť, túžbu a potrebu po vzdelaní, ktorá by ho mala sprevádzať po celý život, – pomáha žiakovi poznať sám seba v zmysle, aký spôsob učenia mu najlepšie vyhovuje (učebné štýly), – kladie dôraz na znalosť materského jazyka a čítanie s porozumením ako základ pre úspešnosť žiaka vo všetkých vzdelávacích odboroch. 	<ul style="list-style-type: none"> – číta s porozumením, – orientuje sa v texte, – vyhľadáva a triedi informácie, – používa rôzne formy k získavaniu informácií, – spracováva zadané témy, – tvorí projekt alebo jeho súčasť, – spolupracuje s ostatnými, ktorí mu pomáhajú v jeho postupe.
Kľúčové kompetencie k riešeniu problémov	<ul style="list-style-type: none"> – motivuje žiakov ku kreatívnemu prístupu pri riešení problémových situácií, ktoré mu predkladá k vyriešeniu, – snaží sa žiaka doviesť od intuitívneho riešenia problémov k logickému záveru, – vedie ho zo zovšeobecnených poznatkov ku riešeniu, – uvádza súvislosti, ktoré podnecujú u žiaka ďalšie otázky, a tým ho vedie k záujmu o danú tému. 	<ul style="list-style-type: none"> – hľadá rôzne riešenia, – posudzuje dané riešenia, vyhľadáva tie najsprávnejšie, – zvažuje pozitíva a negatíva svojho riešenia, – snaží sa nájsť a odstrániť príčinu vzniknutého problému, – zúčastňuje sa podľa svojich schopností daných činností a aktivít (olympiády, súťaže, projekty), – teoreticky získané poznatky aplikuje v školskom a osobnom živote.
Kľúčové kompetencie komunikatívne	<ul style="list-style-type: none"> – svojím osobným príkladom prispieva k správne jazykovému vyjadrovaniu a k vzťahu k materinskému jazyku, – vedie žiaka k uvedomovaniu si rozdielnej komunikácie medzi vrstovníkmi a dospelými osobami, v skupinách rôzneho sociálneho prostredia a zamerania, – upozorňuje žiaka na prejavy neverbálnej komunikácie (reč tela, mimika,...), – kladie dôraz na prejav, – vyzdvihuje znalosť cudzieho jazyka pre vzájomné dorozumenie medzi ľuďmi, – vysvetľuje negatívne dôsledky chybného pochopenia ako chybné vyjadrovanie. 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje svoje myšlienky pred učiteľom, skupinou, kolektívom, rodičmi, – formuluje a obhajuje vhodnou formou svoje názory, – diskutuje na dané témy, – počúva druhého, – rešpektuje názor druhého, – rozlišuje spisovné a hovorové, citovo zafarbené a neutrálne výrazy a ich vhodné použitie, – snaží sa o komunikáciu v cudzom jazyku, – zúčastňuje sa podľa svojich možností a schopností medzinárodných projektov, výmenných pobytov, spoločenských výletov, exkurzií, olympiád, súťaží, – sleduje médiá (TV, tlač, rozhlas), – dopĺňa svoje znalosti a postrehy z VKP a oznámení, – uvedomuje si silu prejavu na vytváranie si vlastných postojov, – všíma si možnosť zneužitia prejavu.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

Kľúčové kompetencie sociálne a personálne	<ul style="list-style-type: none"> - zaraďuje do vyučovacieho procesu rôzne formy skupinovej práce (náhodné alebo ciele, s rozdielnym počtom žiakov v skupine, skupiny s rozdielnou /rovnakou úrovňou svojich schopností/ veku a pod.), - zoznamuje žiakov s pravidlami tímov spolupráce, - poskytuje v prípade potreby pomoc, navádza k správne mu postupu, koordinuje samostatnú prácu, - vedie žiakov k príjemnej pracovnej atmosfére, dbá na vytváranie vlastnej sebaúcty každého žiaka, ku vzájomnej ohľaduplnosti, - učí ich k primeranému sebahodnoteniu a k pozitívnemu hodnoteniu druhých. 	<ul style="list-style-type: none"> - prijíma svoju úlohu v skupine a podľa skupiny ju mení, - nesúperí, ale spolupracuje v rámci skupiny, - oceňuje skúsenosti a znalosti druhých, - pomáha slabším v skupine, - požiadava v prípade potreby o pomoc, - vzájomnú spoluprácu posilňuje svojou sebadôverou, - neznižuje svoju úlohu v skupine, ani úlohu druhého, - aktívne sa zapája do činnosti, - prezentuje riešený projekt.
Kľúčové kompetencie občianske	<ul style="list-style-type: none"> - vedie žiakov k zodpovednému prístupu plneniu svojich povinností a tým ho pripravuje na úspešné začlenenie do spoločnosti, - upozorňuje na práva každého jedinca a vzťahy medzi právom a povinnosťami, - diskusiou usmerňuje uvedomenie si a pochopenie spoločenských noriem a princípov, - upozorňuje na možné dôsledky pri nedodržaní a nerešpektovaní zákona, - nepotlačuje u žiakov kreativitu a individualitu, naopak dbá na jeho rozvíjanie. 	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektuje individuálne rozdiely, kultúrne, etnické a náboženské, - dodržiava vytýčené pravidlá školského poriadku, - zúčastňuje sa akcií školy, - zodpovedá za svoje činy a chovanie, v škole i mimo budovy, na akciách ZŠ.
Kľúčové kompetencie pracovné	<ul style="list-style-type: none"> - pomáha mu pri rozhodovaní o životnej a profesionálnej orientácii, - rozvíja u žiaka jeho schopnosti a zručnosti, - upozorňuje žiaka pri aktivitách na hľadisko kvantitatívneho a kvalitatívneho výsledku práce, - vedie ho k uvedomovaniu si hodnôt výsledkov ľudskej činnosti duchovného a materiálneho charakteru, - dbá na bezpečnosť a zdravie žiaka, na jeho ochranu. 	<ul style="list-style-type: none"> - aktívne sa zapája do pracovného procesu, - dodržiava vymedzené pravidlá, - adaptuje sa na rôzne pracovné podmienky, - využíva získané vedomosti k aplikácii v praktickom živote, - svojím záujmom a motiváciou si vytvára vhodný postoj k svojej budúcej profesii, - zapája sa do záujmových aktivít v škole i mimo školy, - podieľa sa na vydávaní školského časopisu a rozhlasových relácií, reprezentuje školu, - chráni svoje pracovné, životné prostredie, kultúrne hodnoty i sám seba.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

Profil absolventa primárneho stupňa a nižšieho sekundárneho stupňa podľa ŠVP:

	ISCED 1	ISCED 2
Sociálne komunikačné kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania, - dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor, uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu, - rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať, - na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie, - chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, - v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií. 	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu komunikácie, - efektívne využíva dostupné IKT, - vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk, - dokáže primerane komunikovať v materinskom a vo dvoch CJ, - chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti.
Kompetencie v oblasti matematického a prírodovedného myslenia	<ul style="list-style-type: none"> - používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely) - je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov. 	<ul style="list-style-type: none"> - používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách, - používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky), - používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov.
Kompetencie v oblasti IKT	<ul style="list-style-type: none"> - vie používať IKT pri vyučovaní a učení sa, - ovláda základy potrebných počítačových aplikácií, - dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií, - dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete, - vie používať rôzne vyučovacie programy, - získal základy algoritmického myslenia, - chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom, - vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT. 	<ul style="list-style-type: none"> - má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja, - používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou, - dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí, - je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá, - dokáže využívať IKT pri vzdelávaní.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

Kompetencia učiť sa učiť sa	<ul style="list-style-type: none"> - má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov, - uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov, - vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach, - uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja, - dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa, - dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať, - kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti
Kompetencia riešiť problémy	<ul style="list-style-type: none"> - vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti, - pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch, - pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení, - je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov, - dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika, - má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov
Osobné, sociálne a občianske kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> - má základy pre smerovanie k pozitívnemu seba obrazu a sebadôvere, - uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti, - dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti, - uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času, - dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov, - uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, - má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, - dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci, - uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom. 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie, - vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti, - uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných, - je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti, - má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov, - dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania), - uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote, - cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície, - rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj, - ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, - pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu), - správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám, - má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr. 	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia, - dokáže orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky, - uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti, - cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície, - pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu), - správa sa kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám, - je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.
----------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

13. Pedagogické stratégie

Pedagogické stratégie sú spoločné postupy, ktoré vedú k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov uvedených v ŠVP. Uplatňujú ich všetci pedagógovia vo vyučovacom i mimo vyučovacom procese.

1. Vedíme žiakov k zodpovednosti za svoje vzdelávanie, umožňujeme žiakom osvojiť si stratégiu učenia a motivujeme ich k celoživotnému učeniu:

- na praktických príkladoch blízkych žiakovi vysvetľujeme zmysel a cieľ učenia a posilňujeme pozitívny vzťah k učeniu,
- podporujeme samostatnosť a tvorivosť,
- podporujeme rôzne prijateľné spôsoby dosiahnutia cieľa,
- učíme žiakov plánovať, organizovať a vyhodnocovať svoju činnosť na ich získavanie,
- zreteľne rozlišujeme základné učivo a učivo doplňujúce,
- učíme žiaka vyhľadávať, spracovávať a používať potrebné informácie v literatúre i na internete,
- vo všetkých vyučovacích predmetoch podporujeme používanie cudzieho jazyka a výpočtovej techniky,
- umožňujeme žiakovi pozorovať a experimentovať, porovnávať výsledky a vyvodzovať závery,
- na začiatku hodiny oboznámime žiakov s vyučovacím cieľom, na konci zhodnotíme jeho dosiahnutie,
- uplatňujeme individuálny prístup k žiakovi, výsledky posudzujeme vždy z pohľadu „ pridanej hodnoty “,
- motivujeme k učeniu – snažíme sa cielene vytvárať také situácie, v ktorých má žiak radosť z učenia,
- pri hodnotení prevažne používame prvky pozitívnej motivácie,
- učíme trpezlivosti, povzbudzujeme,
- ideme príkladom- neustále si rozširujeme svoj pedagogický obzor.

2. Podnecujeme žiakov k tvorivému mysleniu, logickému uvažovaniu a riešeniu problémov:

- učíme žiakov nebať sa problémov,
- vytváraním praktických problémových úloh a situácií učíme žiakov problémy prakticky riešiť,
- na modelových príkladoch vo svojich predmetoch naučíme žiakov algoritmu riešenia problémov,

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- podporujeme rôzne prijateľné spôsoby riešenia problémov,
- podporujeme netradičné (originálne) spôsoby riešenia problémov,
- podporujeme samostatnosť, tvorivosť a logické myslenie,
- podporujeme tímovú spoluprácu pri riešení problémov,
- podporujeme využívanie modernej techniky pri riešení problémov,
- pri riešení problémov učíme žiakov používať metódu SWOT analýzy a brainstorming,
- v rámci svojich predmetov učíme, ako predchádzať niektorým problémom,
- v škole a v mimoškolských akciách priebežne monitorujeme, ako žiaci prakticky zvládajú riešenie problémov,
- ideme príkladom – učíme sa sami lepšie, s rozumom a s nadhľadom riešiť rôzne problémové situácie v škole.

3. Vedeíme žiakov k otvorenej, všestrannej a účinnej komunikácii:

- prioritne sa zameriavame na rozvíjanie komunikačných zručností žiakov v materinskom jazyku, cudzom jazyku, v informačných a komunikačných technológiách a v sociálnych vzťahoch,
- podporujeme rôznych formy komunikácie na medzinárodnej úrovni,
- kladieme dôraz na kultúru komunikácie,
- netolerujeme agresívne, hrubé, vulgárne a nezdvorilé prejavy žiakov,
- vo všetkých vyučovacích predmetoch podporujeme používanie IKT,
- podporujeme konštruktívnu kritiku a sebakritiku (reálne sebahodnotenie),
- učíme žiakov publikovať a prezentovať svoje názory a myšlienky (školský časopis, web, ppt prezentácie a pod.),
- podporujeme priateľskú komunikáciu medzi žiakmi rôznych tried, ročníkov, vekových kategórií,
- pripravujeme žiakov na zvládnutie komunikácie s inými ľuďmi v v ťažkých a problematických situáciách,
- dôsledne vyžadujeme dodržiavanie pravidiel stanovených v školskom poriadku, umožňujeme žiakom podieľať sa na zostavovaní týchto pravidiel,
- učíme žiakov počúvať druhých- - účinný prvok medziľudskej komunikácie,
- učíme žiakov asertívnemu správaniu a neverbálnej komunikácii,
- sme príkladom v profesionálnom prístupe v komunikácii so žiakmi, rodičmi, zamestnancami školy a širšou verejnosťou,
- sami otvorene komunikujeme na kultúrnej úrovni a svoje názory opierame o logické argumenty,
- netolerujeme ohováranie, nezdvorilosť a zákulisné jednanie,
- svoju školu a učiteľskú profesiu pozitívne prezentujeme na verejnosti.

4. Rozvíjame u žiakov schopnosť spolupracovať, pracovať v tíme, rešpektovať a hodnotiť vlastnú prácu a prácu druhých:

- minimalizujeme používanie frontálnej metódy vo vyučovaní,
- podporujeme skupinové vyučovanie a kooperatívne vyučovanie,
- učíme žiakov pracovať v tíme, učíme ich vnímať vzájomnú odlišnosť ako podmienku efektívnej spolupráce,
- rozvíjame schopnosť žiakov zastávať v tíme rôzne úlohy,
- učíme žiakov kriticky hodnotiť prácu v tíme, význam svojej práce v tíme a prácu ostatných členov tímu,
- podporujeme vzájomnú pomoc žiakov, vytvárame situácie, v ktorých sa žiaci navzájom potrebujú,
- upevňujeme u žiakov vedomie, že spoluprácou sa dajú lepšie naplňať osobné a spoločné ciele,
- podporujeme integráciu žiakov so špeciálnymi vzdelávacími potrebami do triednych kolektívov,
- priebežne monitorujeme vzťahy v triede a skupine,

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- učíme žiakov odmietavému postoju ku všetkému, čo narušuje dobré vzťahy medzi žiakmi,
- dôsledne vyžadujeme dodržiavanie spoločne dohodnutých pravidiel správania, na formulácii ktorých sa žiaci podieľali sami,
- sme príkladom – podporujeme spoluprácu všetkých členov pedagogického zboru a spoluprácu pedagogických i nepedagogických pracovníkov školy,
- rešpektujeme prácu, úlohu, povinnosti i zodpovednosť ostatných,
- nedelíme pedagogický zbor na I. a II. stupeň,
- uprednostňujeme záujmy školy, žiakov a oprávnené záujmy rodičov pred svojimi osobnými,
- pomáhame svojim spolupracovníkom, učíme sa od nich, vymieňame si s nimi svoje skúsenosti.

5. Vychovávame žiakov ako slobodných občanov, ktorí si plnia svoje povinnosti, uplatňujú svoje práva, rešpektujú práva druhých, osobnosti zodpovedné za svoj život, svoje zdravie a životné prostredie, ako ohľaduplné bytosti, schopné ochotne a účinne pomáhať v rôznych situáciách:

- netolerujeme sociálne patologické prejavy chovania (drogy, šikanovanie, kriminalitu mládeže vôbec),
- netolerujeme prejavy rasizmu, xenofóbie a nacionalizmu,
- netolerujeme nekamarátske chovanie a odmietanie požadovanej pomoci,
- netolerujem žiadnu podobu (aktívnu, pasívnu, otvorenú, skrytú) podpory vyššie uvedených negatívnych javov,
- vedieme žiakov k sebaúcte a k úcte k druhým ľuďom,
- na konkrétnych modelových situáciách demonštrujeme pozitívne a negatívne prejavy chovania ľudí,
- neustále monitorujeme chovanie žiakov, včas prijímame účinné opatrenia,
- využívame pomoc a skúsenosti odborníkov- výchovného poradcu, špeciálneho pedagóga, odborníkov pedagogicko-psychologickej poradne a polície,
- rozumne a zodpovedne využívame dostupné prostriedky výchovných opatrení,
- priestupky v správaní riešime individuálne, neuznávame princíp kolektívnej viny,
- akúkoľvek formu agresie žiaka na učiteľa neberieme osobne, ale ako útok na rolu učiteľa,
- problémy riešime vecne, rozumne, spravodlivo, bez emócií,
- dodržiavame zásadu- nie je tu zlý žiak, ale zlé prejavy jeho správania,
- pri výchovných problémoch žiakov sa vždy snažíme zistiť ich motív a príčinu,
- v rámci svojich predmetov a svojej pôsobnosti zoznamujeme žiakov s vhodnými právnymi normami,
- ponúkame žiakom vhodné pozitívne aktivity (kultúrne, športové, rekreačné) ako protipól nežiaducich sociálnych patologických javov,
- pri hodnotení žiakov uplatňujeme prvky pozitívnej motivácie,
- sme vždy pripravení komukoľvek zo žiakov podať pomocnú ruku,
- ideme príkladom – rešpektujeme právne predpisy, vnútorné normy školy, príkladne plníme svoje povinnosti,
- rešpektujeme osobnosť žiaka a jeho práva,
- budujeme priateľskú a otvorenú atmosféru v triede a v škole.

6. Vedíme žiakov k pozitívnemu vzťahu k práci, učíme žiakov chrániť svoje zdravie pri práci, pomáhame žiakom pri voľbe povolania:

- kvalitnú prácu vždy pochválime, žiadnu prácu netrestáme – tým žiakov vedíme k pozitívnemu vzťahu k práci,
- na vyučovaní vytvárame podnetné a tvorivé pracovné prostredie,
- meníme pracovné podmienky, žiakov vedíme k adaptácii na nové pracovné podmienky,

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- žiakov vedieme k dôslednému dodržiavaniu vymedzených pravidiel, k ochrane zdravia a k plneniu svojich povinností a záväzkov,
- rôznymi formami (exkurzia, film, beseda,...) zoznamujeme žiakov s rôznymi profesiami – cielene ujasňujeme predstavu žiakov o reálnej podobe ich budúceho povolania a o voľbe vhodného ďalšieho štúdia,
- cielene motivujeme žiakov k dosiahnutiu nimi vhodne zvoleného ďalšieho štúdia, budúceho povolania,
- sme príkladom – vzorným plnením si svojich povinností, dodržiavaním slova, vážením si svojej profesie, ktorú pozitívne prezentujeme pred žiakmi, rodičmi i širšou verejnosťou.

14. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Základná škola vzdeláva žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami formou integrácie v bežných triedach. Medzi nich patria žiaci s telesným postihnutím, chorí a zdravotne oslabení, žiaci s vývinovými poruchami (poruchou aktivity a pozornosti), s vývinovými poruchami učenia a žiaci s poruchami správania a pozornosti a žiaci s poruchou autistického spektra. Výhodou integračného riešenia je, že postihnuté dieťa žije stále v bežnom rodinnom, školskom a spoločenskom prostredí a neustále sa musí vyrovnávať s prekážkami a ťažkosťami, ktoré mu toto prostredie stavia do cesty. Dôležitým momentom pre zdravý psychický vývoj postihnutých detí je, keď ho prijme aj okolie, v ktorom vyrastá.

Vstupy do budovy školy sú bezbariérové, opatrené vyhovujúcimi rampami a dostatočne širokými vchodmi, ktoré umožňujú vstup do budovy imobilným žiakom. Demontáž prahov a zdvižné plošiny umožňujú pohyb žiakov po celej budove. Na každom podlaží sú k dispozícii špeciálne hygienické zariadenia a v príslušných triedach špeciálny nábytok. Pre účely liečebnej rehabilitácie je zriadená rehabilitačná miestnosť. Školský špeciálny pedagóg má kabinet na individuálne a skupinové vyučovanie. Deti sa venujú relaxácii, špeciálnemu motorickému tréningu, rozvíjaniu jemnej motoriky, ale aj rozvíjaniu záujmov a vlastnej tvorivosti v mimo vyučovacom čase. Veľkým prínosom vo vzdelávaní sú učebne vybavené počítačmi a špeciálnymi pomôckami.

Pedagogickí a odborní zamestnanci považujú zástupcov detí za rovnocenných partnerov vo výchove a vzdelávaní dieťaťa. Snažia sa vytvoriť s nimi vzťah založený na vzájomnom rešpekte, dôvere, otvorenosti a zdieľanej zodpovednosti za výchovu a vzdelávanie dieťaťa. Spolupráca školy s rodinou sú spoločné činnosti pedagogických a odborných zamestnancov školy a zákonných zástupcov, ktoré súvisia so skvalitňovaním podmienok a procesu edukácie. Slúžia k obojstrannej pomoci a zjednocovaniu sa v otázkach a postupoch výchovy a vzdelávania detí.

Pravidelné konzultácie s rodičmi, zákonnými zástupcami o situácii dieťaťa vo vopred dohodnutom čase a v prostredí, kde nie sú rušení, aby mali čas na otvorený rozhovor, pokojné vysvetlenia aj riešenia úloh a problémov. S miestnymi mimo vládnyimi organizáciami spolupracujeme v prípade potreby, najčastejšie s Komunitným centrom Romano Jilo.

Uplatňovanie vhodných pedagogických a odborných intervencií - v škole sa uplatňujú na základe odporúčaní a názorného príkladu členov inkluzívneho tímu. Odborne zainteresovaní zamestnanci školy sú oboznámení s metodikou práce svojich kolegov a svoje odborné pôsobenie realizujú tak, aby ich postupy navzájom doplňovali. Konajú sa pravidelné pracovné stretnutia, na ktorých si kolegovia predstavujú navzájom svoje pracovné a pedagogické postupy, hľadajú spoločné a vzájomne sa doplňujúce komponenty, hovoria o problémoch a ich možných riešeniach. Odovzdávajú si skúsenosti „dobrej praxe“ a informácie o svojich žiakoch a ich špecifikách, ktoré je potrebné zohľadňovať.

Naša škola je otvorená pre vzdelávanie všetkých žiakov v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej individuálnym potrebám žiaka, triedy a školy. Pri práci využívame inkluzívny prístup, aby každé dieťa bolo vnímané ako jedinečné a necítilo sa odmietané. Chceme tak zabezpečiť ústavný rovný prístup k vzdelávaniu pre všetkých žiakov,

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

primeraný rozvoj ich schopností, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a ich primeraného začlenenia do spoločnosti.

Pružne reagujeme na odlišné vzdelávacie potreby žiakov a naplňame ich kvalitnými pedagogickými nástrojmi. Sprihliadnutím na počty žiakov v prvom rade zabezpečujeme profesionálny tím pedagógov a odborníkov v rámci projektu „**Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov III**“.

Škola zabezpečuje kompenzačné špeciálne učebné pomôcky, programové vybavenie a didaktické pomôcky, rehabilitačnú miestnosť s vybavením, bezbariérový prístup do budovy školy, bezprahové vstupy do učební, bezbariérové WC, zdvíhacie zariadenie pre imobilných.

Školský špeciálny pedagóg spolupracuje s poradenskými zariadeniami, pravidelne sa zúčastňuje odborných špeciálnopedagogických intervencií a postupov v CPPPaP, ČŠPP na riešenie situácií detí v edukačnom procese v ZŠ. Školský špeciálny pedagóg poskytuje odborné služby nielen žiakom so zdravotným znevýhodnením, ale aj ostatným žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Cieľom činnosti školského špeciálneho pedagóga je optimalizovať vzdelávací a osobnostný vývin týchto detí, tzn. prispieť k úpravám či zlepšeniu výkonov, resp. zabrániť ich ďalšiemu zhoršovaniu a predchádzať poruchám, alebo zmierniť ich prejavy rozvíjaním vnútorných predpokladov na učenie, prácu s rodičmi a učiteľmi, potrebnými zásahmi do obsahu vzdelávania.

Úlohy školského špeciálneho pedagóga môžeme rozdeliť do 4 oblastí: diagnostická a depistážna oblasť, vzdelávacia a terapeutická oblasť, poradensko-konzultačná oblasť, osvetová oblasť a oblasť osobného rastu. V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu sú nápomocní piati pedagogickí asistenti - asistenti učiteľa, ktorí sa riadia pokynmi učiteľa, pomáhajú žiakom počas vyučovania, po dohovore s učiteľom pracujú s dieťaťom podľa individuálneho vzdelávacieho programu, pomáhajú deťom s prípravou pomôcok na vyučovanie, s orientáciou po školskej budove, pri presunoch mimo budovu a s obsluhou. Počas hodín telesnej výchovy žiaci vykonávajú cvičenia a absolvujú rôzne procedúry v rehabilitačnej miestnosti, kde za správne cvičenie zodpovedá fyzioterapeut. Cieľom rehabilitácie je zlepšiť celkový fyzický a psychický stav telesne a zdravotne postihnutých žiakov. Upevniť, alebo aspoň stabilizovať ich zdravie, zlepšiť pohybový prejav a pohybovú výkonnosť. Naši pracovníci sa zúčastňujú na odborných školeniach, kurzoch a neustále si dopĺňajú kvalifikáciu.

Vzhľadom na charakter a poslanie ZŠ je intenzívna spolupráca s rodičmi nevyhnutná. Školský špeciálny pedagóg a PZ poskytujú zákonným zástupcom konzultačné a poradenské služby a v nadväznosti na individuálny plán vzdelávania dieťaťa plnia jeho čiastkové ciele v rodine. Odborné služby sú poskytované deťom a ich rodičom podľa individuálnych potrieb a výsledkov odborných diagnostík.

Výchovno-vzdelávacia činnosť je realizovaná hlavne prostredníctvom didaktických aktivít a individuálnou prácou s dieťaťom zameraná na všestranný a harmonický rozvoj osobnosti dieťaťa po stránke kognitívnej, afektívnej aj psychomotorickej. Plánovanie výchovno-vzdelávacej práce je zamerané na dieťa, jeho potreby a záujmy a jeho aktívne zapojenie sa a prežívanie výchovno-vzdelávacieho procesu. Pri práci s deťmi využívame špeciálno-pedagogické metodiky na rozvoj grafomotorických zručností (Šimonove listy, Bodka, čiarka...) jednotlivé zošity sú určené na komplexný rozvoj dieťaťa a rozvíjajú grafomotoriku, logické myslenie, priestorovú predstavivosť, manuálne zručnosti (napr. strihanie), zrakové a sluchové vnímanie, na tréning fonemického uvedomovania (tréning fonemického uvedomovania podľa D.B. Elkonina) ide o nácvik fonemického uvedomovania ako rozhodujúceho predpokladu osvojenia písanej reči dieťaťom. Ďalej pracujeme s pracovnými listami Kolotoč, Pramienok pracovné zošity slúžia na rozvoj komunikačných zručností a pomáhajú aktívne nacvičovať nové slová. Na reedukáciu špecifických vývinových porúch učenia používame metodiku doc. O. Zelinkovej, ide o súbor pracovných listov zameraných na určitú oblasť, a to na rozvoj sluchového vnímania, rozlišovania hlások, krátkych a dlhých samohlások, rozlišovanie tvrdých a mäkkých slabík, rozlišovanie sykaviek, rozlišovanie b-p-d, na tréning sluchovej analýzy a syntézy, obsahujú čitateľské tabuľky. Pracujeme i s pracovnými zošitmi zameranými na rozvíjanie poznania a matematických predstáv.

Prevaha postihnutia u telesne postihnutých detí nedáva predpoklad pre písanie prostredníctvom bežných postupov. Písanie na PC sa stáva kompenzáciou za písanie rukou. Pri edukácii v základnej škole v oblasti písania

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

vzhľadom k rastu a objemu učiva vo vyšších ročníkoch používame kompenzačnú pomôcku notebook s využitím pri výchovno-vzdelávacom procese, pri individuálnej práci so školským špeciálnym pedagógom, v triede a aj doma.

Špecifickými cieľmi písania na PC sú:

- reedukácia (resp. kompenzácia) písania,
- nácvik a zdokonaľovanie písacích zručností tzn. na rozsah, plynulosť,
- rozvoj jemnej motoriky rúk,
- zlepšenie koordinácie zraku a hmatu,
- možnosť náhradnej komunikácie,
- predpoklad lepšieho zapamätávania si prebraného učiva,
- zlepšenie úrovne čítania (komunikatívnosť, sociabilita).

Škola poskytuje špecifickú podporu žiakom, ktorí majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, ktoré naplňajú formou školskej integrácie. Tá sa realizuje:

- v podmienkach všeobecnej podpory s využitím všeobecných podporných mechanizmov školského vzdelávacieho programu, keď učitelia vytvárajú v triedach takú atmosféru spolupráce, slobody a zodpovednosti, podpory a diferencovaného prístupu v hodnotení a metódach, že žiak dokáže účinne napredovať bez ďalších úprav,
- v rámci vytvárania Individuálneho vzdelávacieho programu, pričom sa realizuje úpravou podmienok, obsahov, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, aby dosiahol primeraný stupeň vzdelania a začlenenie do spoločnosti.
- spolupracuje s ďalšími subjektami a sieťuje sa s CPP, políciou, sociálnou kuratelou, lekármi a ďalšími organizáciami pre komplexnejšiu podporu všetkých detí.

Individuálny vzdelávací program dopĺňa a upravuje tento školský vzdelávací program a zahŕňa:

- a) vyšetrenie v centre poradenstva a prevencie (zväčša na odporúčanie ŠŠP a triedneho učiteľa) a stanovenie ŠVVP a následných odporúčaní úprav,
- b) vypracovanie formálneho dokumentu v súčinnosti s triednym učiteľom a súhlasom rodiča,
- c) úzku spoluprácu a spoločné konziliárne stretnutia podľa potreby rodiča, žiaka, učiteľa, prípadne asistenta, ak pôsobí v triede v prepojení na odporúčania centra poradenstva a prevencie,
- d) žiak má možnosť využiť aj dodatočnú psychologickú, sociálno-pedagogickú i špeciálno-pedagogickú starostlivosť v priestoroch školy v pravidelných intervaloch alebo podľa dohody individuálne alebo skupinovo,
- e) zabezpečenie alebo odporúčanie špeciálnych pomôcok, učebných textov a i. počas vyučovania,
- f) úpravy rozvrhu, čiastočné a dočasné oslobodenie od dochádzania do školy, úprava a zmena systému hodnotenia alebo nehodnotenie v predmetoch.

Žiaci so ŠVVP sú hodnotení v zmysle aktuálne platnej legislatívy. Slovné hodnotenie sa zapíše na samostatný list. Slovné hodnotenie je pozitívne, motivujúce, súčasne je objektívne a dostatočne kritické. Obsahuje konkrétne vyjadrenie toho, čo žiak v konkrétnom predmete zvládol a v akej kvalite. Obsahuje tiež ďalší postup rozvoja žiaka so zreteľom na jeho individuálne schopnosti a usilovnosť. Iná forma skúšania, nehodnotenie činností priamo súvisiacich s postihnutím, poruchou, motivačné hodnotenie. Individuálny prístup v jazykových predmetoch, matematike a ostatných vzdelávacích predmetoch.

Špecifiká, ktoré škola zabezpečuje vo vzdelávaní týchto žiakov sú:

- úpravy výchovno-vzdelávacieho procesu,

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- úprava prostredia školy,
- modifikácia učebného obsahu,
- modifikácia vyučovacích metód,
- poskytnutie špeciálnych učebných pomôcok,
- hodnotenie a klasifikácia podľa špecifických metodických pokynov,
- špeciálno-pedagogický servis.

Modifikácia učebného prostredia s cieľom vytvoriť prostredie podnecujúce schopnosti a potreby žiakov so zdravotným znevýhodnením = špeciálny výchovno-vzdelávací prístup. Modifikácia vzdelávacích metód s cieľom vzbudenia záujmu a upútania pozornosti. Modifikácia klasifikácie a hodnotenia s cieľom vyrovnania príležitostí na úspech.

Špeciálne počítačové programy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením:

Programy Méďa – deti s pomocou tohto programu stimulujú zrakové vnímanie, jemnú motoriku a koordináciu oko - ruka, učia sa poznávať farby, cvičia si logické myslenie, pamäť, postreh, odhad, predstavivosť. Pri používaní programu sa deti naučia základy počítania a rozšíria si slovnú zásobu. Rôzne výukové programy – **Hravá matematika, Chytré dieťa, Detský kútik 3, logické hry, diktáty.**

Počítačový program Fono, ktorý používa klinický logopéd dochádzajúci do ZŠ slúži na rečovú terapiu. Hravou formou logopédovi a žiakovi uľahčuje výukový proces. Súbor obsahuje programy: zvuky bežného života, slovná zásoba, fonemický sluch, pomáha pri rozvíjaní motoriky artikulačných orgánov.

Škola má dobré podmienky na rehabilitáciu a cvičenia pre telesne postihnutých žiakov, čo je mimoriadne dôležité pre ich zdravotný stav. Poskytovanie rehabilitácie sa vykonáva po odporúčaní neurológa. Za správne cvičenie zodpovedá fyzioterapeut.

Druh cvičení (procedúry):

Parafínové zábaly - blahodarne pôsobia na uvoľnenie stuhnutého svalstva, čím dochádza k lepšiemu prekrveniu problematickej oblasti, Absolvovanie tejto procedúry sa uskutočňuje pred cvičením s fyzioterapeutom, pretože uvoľnené svalstvo umožní kvalitnejší výsledok cvičenia.

Biolampa- pôsobí na široké spektrum problémov so svalovým aparátom, dýchacích systémov, kožných zápalov a tlmí bolesti rôzneho pôvodu. Veľmi dobré účinky sú aj pri ožarovaní rôznych jaziev po operáciách alebo iných kožných deformít.

Okrem základného účinku **elektroliečby**, ktorým je tlmenie bolesti, využíva sa aj ako prevencia proti ochabovaniu svalov. Zároveň kladne pôsobí na jazvy, uvoľnenie stuhnutých kĺbov a taktiež pôsobí proti rôznym druhom zápalov.

Deťom sú k dispozícii **fit lopty** rôznych veľkostí a tvarov. Cvičia na nich cviky na uvoľnenie a posilnenie svalov. Okrem toho cvičenie prispieva k zlepšeniu stability, rovnováhy a taktiež dochádza k prekrveniu organizmu.

K zvýšeniu svalovej hmoty sily slúžia deťom **posilňovacie stroje**. Zlepšujú pohybový stereotyp a metabolické procesy v organizme. Okrem nich na posilnenie svalov sa využívajú aj **stacionárne bicykle**.

Fyzioterapeut poskytuje deťom i **klasické masáže**, ktoré ovplyvňujú prekrvenie svalov, endokrinný systém, lymfatický systém, svalový tonus, bolesť, podporný tkanivový aparát, vegetatívny nervový systém, psychiku a vnútorné orgány.

Počet hodín pre žiaka je v rozsahu 1-3 hodiny, v závislosti od druhu a stupňa telesného postihnutia. Z hľadiska diferencovaných skupín a jednotlivu. Vychádza sa zo základných charakteristík telesného postihnutia žiakov a z možností i spôsobov pozitívneho ovplyvňovania.

14.1 Odporúčania pre pedagógov pri práci s deťmi so ŠVVP

a) VŠEOBECNÉ

- Ak bol žiak hodnotený ako nedostatočný, môže byť preskúšaný znova v prípade, ak bol jeho slabý výsledok zapríčinený jeho aktuálnym zdravotným alebo psychickým stavom.
- Uprednostniť formu skúšania, pri ktorej žiak dosahuje optimálny výkon, overiť si tak pre žiaka vhodnejším spôsobom úroveň jeho nadobudnutých vedomostí. Zároveň prihliadať na oslabenia v konkrétnych oblastiach. Je potrebné dopriať žiakovi vždy dostatok času na premyslenie odpovede.
- Používať krátke, jasné inštrukcie, overiť si, či im žiak porozumel. Častejšie opakovať inštrukcie. viesť žiaka k tomu, aby sa prihlásil, keď niečomu nerozumie.
- Na začiatku hodiny stanoviť program a na konci ho zrekapitulovať, pravidelne robiť prehľad prebratého učiva alebo činnosti, opakovať a upevňovať vedomosti a zručnosti.
- Pre ľahšie pochopenie vysvetľovaného učiva sa odporúča používať názorné ukážky konkrétnych predmetov.
- Zadávané úlohy je potrebné rozložiť na menšie časti, ktoré dieťa postupne zvládne.
- Jasne komunikovať požiadavky na správanie a prácu žiaka.
- Rozvíjať základné myšlienkové operácie prostredníctvom rozvoja schopnosti počúvať, rozumieť hovorenému a formulovať vlastné výpovede.
- Spolupráca so zákonnými zástupcami a oboznámiť ich s konkrétnymi problémami žiaka.
- Rešpektovať individuálne psychomotorické tempo dieťaťa, predĺžiť časovú dotáciu, poskytnúť mu dostatočný čas na vypracovanie úloh, prípadne úlohy rozdeliť na časti. Nehodnotiť to, čo dieťa nestihne vypracovať. Umožnite dieťaťu zmenu pracovnej polohy, krátke odpočinok, relaxáciu.
- Pred dieťa predkladajte iba reálne ciele. Výkony dieťaťa hodnotiť vzhľadom k jeho možnostiam, porovnávať jeho predchádzajúce výkony - súťaženie so sebou samým.
- Využívať zásadu „často, ale v menšom rozsahu“, dieťa hodnotiť priebežne, vopred ho informovať, kedy bude skúšané.
- Neodporúča sa písať písomky ako bleskovky alebo päťminútovky.
- Pomôcť dieťaťu prekonať prípadný neúspech, aby sa u neho neprehlboval pocit menejcennosti v porovnaní so spolužiakmi, poverovať ho úlohami, v ktorých by mohlo byť úspešné. Nikdy nezosmiešňovať dieťa za jeho slabší alebo neúspešný výkon.
- Pozitívne motivovať, podporovať vo vykonávanej činnosti, využívať pochvalu, ocenenie a povzbudenie.
- Dať dieťaťu príležitosť ukázať svoje silné stránky a priebežne ho oceňovať za drobné úspechy. Je veľmi dôležité, aby pedagóg dieťa nestrápnal, neponižoval a nezosmiešňoval. Pre dieťa je primárne dôležité zachovať si sebaúctu.
- Pedagógovo porozumenie, pružnosť, trpezlivosť, jeho pomoc na individuálnej úrovni.
- Budovať v triede rešpektujúcu a bezpečnú atmosféru.
- Pomôcť žiakom zaradiť sa do skupinových aktivít.

b) PORUCHY UČENIA

- Pri potrebe navýšenia časovej dotácie v oblastiach, v ktorých nepracuje dieťa prirodzene rýchlym tempom, dopriať viac času na spracovanie úloh, aby došlo k prejaveniu nadobudnutých vedomostí.
- Pri potrebe kompenzačných pomôcok diskutovať aj s dieťaťom, do akého rozsahu sú pre neho potrebné v jednotlivých predmetoch.
- Pri potrebe dovysvetlenia zadania, viac násobne zadanie zopakovať alebo ho skúsiť pretransformovať do inej podoby, aby došlo k porozumeniu z jeho strany. Používať krátke a jasné inštrukcie. Otázky a úlohy zadávať tak, aby dieťa mohlo odpovedať jednoznačne.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- Podporovať dieťa v jeho výkonoch, rozvíjať nadobudnuté vedomosti a utvrdzovať tie, ktoré už vie. Pokúsiť sa mu opätovne vysvetliť tie, v ktorých si nie je istý, aby nedochádzalo len k mechanickému naučeniu, ale aj tendencii naučené použiť.
- Hodnotiť vždy iba to, čo dieťa stačí vypracovať, nie to, čo nevypracovalo.
- Oceniť snahu, aj keď výsledok práce nezodpovedá našim predstavám, oceniť akékoľvek drobné pokroky v čítaní a v pravopise.
- Za neúspech dieťa nekarhať. Hodnotenie a klasifikácia majú pôsobiť povzbudivo.
- Žiaka vopred informujte, čo od neho budete vyžadovať, z čoho bude hodnotené, nech nie jeho výkon negatívne ovplyvnený.
- V prípade, že sa žiak nevyhne písomnému skúšaniu, mal by mať na vypracovanie písomných úloh viac času ako je obvyklé, mal by mať povolené používať didaktické pomôcky, technické pomôcky, kompenzačné pomôcky, upravené materiály, špeciálne pracovné listy a učebnice, a iné (diktafón, notebook, gramatické tabuľky, pravidlá slovenského pravopisu, diktát pripravený ako doplnovačka, odkopírované poznámky od spolužiakov, dyslektické (čítacie) okienko, dyslektická tabuľka, a i.).
- V prípade písomných prác (aritmetických výpočtov) poskytnúť čistý papier na pomocné výpočty. Pri písaní matematických príkladov na tabuľu vyznačovať operačné znamienka farebne.
- Dlhšie učivo je vhodné rozdeliť na niekoľko ucelených kratších častí, pedagóg by mal viesť prednášku interaktívne, zapájať žiaka do výkladu, dávať mu otázky.
- Verbálne vysvetľovanie je vhodné doplniť ilustráciami, zvýrazniť kľúčové slová farebne, používať obrázky a iné názorné pomôcky. Zložitejšie postupy, kľúčové slová je vhodné napísať v bodoch na tabuľu. Nové pojmy vždy vysvetľovať a objasňovať v rôznych súvislostiach, nadväzovať na skúsenosti žiaka.
- Používať efektívne stratégie učenia, pre porozumenie a osvojenie preberaného učiva.
- Nové učivo usporiadať po krokoch a dodržiavať postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu.
- Poskytovať žiakovi dostatok možností na precvičovanie a osvojenie učiva.
- Vždy, keď je to potrebné, konzultovať rozsah učiva so špeciálnym pedagógom/príp. školským logopédom.
- Prihliadať na znížený grafický prejav vo všetkých predmetoch.
- Nedávať žiakovi písať rozsiahle zápisy, inak sa úroveň grafického prejavu zníži natoľko, že budú poznámky nepoužiteľné – dajte žiakovi písať len časť textu, ostatné mu umožnite odkopírovať od spolužiakov alebo mu poskytnite vopred predtlačený text.

ADHD A PROBLÉMOVÉ SPRÁVANIE

- Pokiaľ možno vylúčiť všetky vedľajšie rušivé podnety. Vhodné je žiaka posadiť do blízkosti učiteľa, na dohľad. Popríklad s pokojnejším spolužiakom tak, aby mal v zornom poli čo najmenej rušivých podnetov. Počas vyučovania mať na lavici k dispozícii len pomôcky, ktoré momentálne potrebuje.
- Dieťa s ADHD má problém s udržaním poriadku a študijnými schopnosťami. Je potrebné zaistiť, aby si správne zaznamenávalo úlohy, usporiadalo pracovný priestor a pomôcky.
- Oddychom je pohybové uvoľnenie. Nenútime dieťa do úplného klúdu. Dovoľíme mu pri práci kľáčať, stáť alebo meniť polohu. (V školskej triede ho umiestnime tak, aby nerušilo ostatné deti.) Dieťa s ADHD je nevhodné trestať zákazom pobytu vonku (možnosť „vybehať sa“ je pre takéto dieťa základnou potrebou).
- Školské skúšanie a práce, ktoré majú vplyv na klasifikáciu, by sa mali diať iba za dobrého sústredenia a dobrej spolupráce dieťaťa, a to len v prvej polovici vyučovacieho času a na začiatku jednotlivých vyučovacích hodín.
- Pri slovnom skúšaní sa odporúča skúšať žiaka kratšie a radšej dva krát. Ak žiak píše písomnú úlohu, je vhodné ju rozdeliť na viac kratších častí.
- Nepripustiť, aby vznikol pocit menejcennosti pri stále opakovaných neúspechoch v súťaži s druhými deťmi, ani pocit výnimočnosti pri zvláštnom vedení, ktoré mu rodič/učiteľ poskytuje.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- Snažiť sa upriamiť pozornosť žiaka ešte skôr, ako ho bude potrebné dôrazne napomenúť (napríklad letmý dotyk).
- Stanoviť pre žiaka primerané krátkodobé ciele, ktoré je žiak schopný splniť v reálnom časovom termíne.
- Potrebné je jednoznačné vedenie - zo správania je potrebné dôsledky vyvodzovať okamžite.
- V rámci priebežného hodnotenia je vhodné využívať rôzne formy hodnotenia, nielen klasické známkovanie (percentá, vyznačenie jednotlivých chýb, slovné hodnotenie).
- Vymedzenie hraníc a dodržiavanie všeobecných školských či triednych pravidiel (žiak by mal dopredu vedieť, aké negatívne následky má ich porušovanie).
- Žiakom by sme mali vysvetliť, prečo je pre nich preberaná látka dôležitá, využívať farebné písacie potreby na tabuľu, pracovať s grafmi, mapami, názornými ukážkami, používať počítačové prezentácie.
- Vyučovaciú hodinu obohatia aj tímové aktivity – rozdelenie triedy na skupinky a následne zadanie úloh.
- Osvedčuje sa pravidelná kontrola vyhotovených domácich úloh a poznámok v zošite, na záver vyučovania prekontrolovať úlohy zadané v priebehu vyučovacej hodiny.
- Využiť prebytok energie u žiaka – zapájať ho do školských žiackych projektov, mimo-školských aktivít, zadávať mu rôzne typy nie veľmi zložitých úloh, alebo stručne precvičovať prebraté učivo.
- Vyhýbame sa direktívnemu prístupu a príkazom či zákazom, namiesto toho sa skúsime so žiakom pokojne porozprávať a vysvetliť mu, čo sa od neho očakáva.
- Pri hodnotení správania je efektívnejšie pozitívne hodnotiť dobré správanie sa žiaka ako trestať nežiaduce prejavy v správaní.
- Poskytnúť dieťaťu viac podpory, porozumenia, snažiť sa vytvoriť vzťah plný dôvery.
- Posilňovať žiaduce formy správania sa žiaka.
- Odmeňovať dobrú prácu a udržanie pozornosti pochvalou.
- V rámci vyučovacej hodiny zahrnúť viacero rôznorodých aktivít, ktoré upútajú pozornosť žiaka.
- Uistiť sa, či žiak sleduje výklad učiteľa, napr. udržiavať s ním častejší očný kontakt.
- Upútať pozornosť žiaka jeho aktívnym vtiahnutím do vyučovacieho procesu, napr. požiadať ho o pomoc pri rozdávaní pomôcok, písaním kľúčových slov na tabuľu.
- Častejšie striedanie činností.
- Jasná štruktúra vyučovania. Predvídateľné a dôsledné správanie pedagóga.
- Častý nácvik žiadúceho správania, názorné predvádzanie správneho postupu pri plnení rutinných úloh a príležitostné opakovanie požiadaviek a pravidiel.
- Jasne a spravodlivo stanovené dôsledky nežiadúceho správania. Venovať dostatok času vysvetleniu toho, čo je v triede prijateľné a čo nie.
- Oddeliť správanie, ktoré sa nám nepáči od samotnej osoby dieťaťa- „Nepáči sa mi, keď robíš.....“ namiesto „Si zlý!“
- Pomôcť dieťaťu nájsť prostriedok, ktorým môže redukovat' aktuálne prežívané napätie, hnev (napr. dovoliť mu kresliť, modelovať z plastelíny).
- Upozorniť dieťa, že s ním nechceme bojovať, ukázať mu rešpekt a pomôcť mu nájsť spôsob, ako získať pocit dôležitosti, uznania primeraným spôsobom.
- Pedagóg, alebo triedny učiteľ zvaží, či je nevyhnutné vhodným, taktným spôsobom vysvetliť ostatným žiakom v triede špecifický prístup v hodnotení žiaka s poruchou správania.
- Poskytnúť dieťaťu viac podpory, porozumenia, snažiť sa vytvoriť vzťah plný dôvery.

c) POMALÉ PSYCHOMOTORICKÉ A PRACOVNÉ TEMPO

- Vystaviť na nástenke pravidlá a postupy, na každý deň alebo činnosť stanoviť pravidelný rozvrh, vyvesiť ho a často vysvetľovať.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- Na začiatku hodiny stanoviť program a na konci ho zrekapitulovať, pravidelne robiť prehľad prebratého učiva alebo činnosti, opakovať a upevňovať vedomosti a zručnosti.
- Pri vysvetľovaní zapísať na tabuľu hlavné body.
- Poskytovať im rôzne účinné podnety, ktorých sa budú môcť zachytiť, keď ochabne ich pozornosť, na hodinu si pripraviť rôzne činnosti.
- Žiakov, ktorí majú najväčšie ťažkosti, posadiť blízko niekoho, kto im môže pomôcť, ale tak, aby ich bolo možné podľa potreby posadiť aj ďalej od seba, aby neboli nikým rušení a zaistiť ohraničené priestory, aby žiaci mali kde sami zvládnuť svoje správanie.
- Úlohy rozdeliť na menšie časti tak, aby zodpovedali možnostiam koncentrácie pozornosti žiakov, dokončenie úlohy okamžite potvrdiť a aj primerane oceniť.

d) ŽIACI CHORÍ A ZDRAVOTNE OSLABENÍ

- Žiak má v dôsledku zdravotného oslabenia sťažené podmienky v bežnom živote, je preto nevyhnutné mať pochopenie pre jeho osobitosti (výkyvy v práci, úzkostné prežívanie a iné), dôležitá je trpezlivosť a akceptácia. Nezávisí len od samotného žiaka, aby úspešne prekonával svoje ťažkosti, dôležité je aj vnímanie celkovej situácie a pozitívne a podporné pôsobenie ako rodičov, tak aj učiteľov a i. Liečba bez farmakoterapie nie je u tejto poruchy mysliteľná. Treba si uvedomiť, že dieťa alebo adolescent trpiaci touto diagnózou potrebuje oveľa väčšiu pozornosť a starostlivosť ako jeho zdraví vrstovníci. Porucha vyžaduje veľkú dávku trpezlivosti, pochopenia a mnoho láskyplnej dôslednosti. To všetko pomôže chorému získavať späť pocit istoty v preňho tak neistom svete.
- Zdravotné oslabenie prináša so sebou kolísavý priebeh, preto v prípade „horších“ dní vynechať písanie písomných prác/ prípadne nehodnotiť výsledky týchto prác, nevystavovať dieťa skúšaniam, v prípade, že samo nebude o to javiť záujem. V prípade potreby umožniť dieťaťu svoju odpoveď zopakovať v iný deň.
- Upovedomiť dieťa vopred na skúšanie, písomku.
- Potrebné využívať pochvalu, podporu, pozitívnu motiváciu, povzbudenie.
- Nevystavovať dieťa zbytočným stresovým a záťažovým situáciám.
- Dať dieťaťu pocit podpory, chápace a bezpečné školské prostredie.

e) NADANIE

- Zapájať žiaka do mimoškolských aktivít a krúžkov zameraných na rozvoj jeho vedomostného potenciálu.
- Dbáť na všestraný rozvoj osobnosti.
- Rozvíjať a stimulovať všeobecné aj špeciálne schopnosti žiakov, ich zručnosti a spôsobilosti v súlade s ich nadaním.
- Zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a využívať pedagogické postupy zamerané na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov.
- Akceptovať vlastné postupy žiakov, ktoré vedú k žiaducim výsledkom, aj keď sa líšia od bežne používaných.
- Viesť žiakov k realistickému sebahodnoteniu vlastných schopností a výsledkov svojej práce.
- Viesť žiakov k vzájomnej spolupráci.

f) SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÉ PROSTREDIE

- Navýšiť pre žiaka časovú dotáciu na hlavných predmetoch (Matematika, Slovenský jazyk).
- Vedomosti prednostne preverovať ústnym preskúšaním, pri ktorom má učiteľ väčší priestor klásť dieťaťu otázky, naviesť ho na odpoveď.
- Pokiaľ sú vedomosti preverované písomne, volíme jednoduché otázky, prípadne volíme testy s možnosťou zakrúžkovania správnej odpovede.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- Nezasahovať nevhodne do odpovede žiaka, umožniť plne prejavíť svoje vedomosti, neprerušovať pri prípadnej súvislej odpovedi.
- Neprekvapovať neočakávaným skúšaním, ale preferovať pravidelné skúšanie alebo dopredu oznámené skúšanie, nie náhodné a nie za trest.
- Vytvoriť atraktívne edukačné prostredie rešpektujúce sociálne, kultúrne a jazykové špecifiká žiaka zo SZP.
- Zapájanie žiakov do mimoškolskej záujmovej činnosti.
- Rozvíjať schopnosť komunikovať v slovenskom jazyku.
- Rozvíjať schopnosť sebaaprezentácie a podporiť pozitívny sebaobraz.
- Využívať:
 - metódu viacnásobného opakovania informácie – umožňuje žiakovi čo najpresnejšie prijať novú informáciu,
 - metódu nadmerného zvýraznenia informácie – učiteľ môže zvýrazniť pozadie, informáciu, predmet farebne, iným typom písma a pod.,
 - metóda multisenzorického sprostredkovania – žiak prijíma informáciu viacerými zmyslami,
 - sluchové cvičenia, sluchovo–pohybové cvičenia, pohybovo–sluchovo-zrakové cvičenia zamerané na rozvoj zmyslovej percepcie,
 - tvorivé manipulačné činnosti zamerané na rozvoj elementárnych grafických a manipulačných zručností žiakov.

14.2 Odporúčania pre jednotlivé predmety

SLOVENSKÝ JAZYK

- Uprednostňovať preverovanie vedomostí ústnou formou pred písomnou skúškou.
- Vhodná je tiež forma doplňovačiek, testov s voľbou správnych odpovedí.
- Pri písomnom prejave je potrebné, aby si žiak diktoval čo píše a naučil sa po sebe kontrolovať si text.
- Pri písaní je lepšie písať znamienka ihneď, aj keď sa poruší zásada plynulého písania.
- Pri prepise a odpise kombinovať prepis s doplňovačkami, umožniť tiché „diktovanie si“, množstvo prepisovaného textu redukovat', rešpektovať pomalšie tempo, častejšie žiaka kontrolovať.
- Stimulovať jemnú motoriku a motoriku rúk uvoľňovacími cvičeniami, dbať o správne držanie písacej potreby a sedenie.
- Pri písaní poznámok dovoliť žiakovi písať si len hlavné body, rešpektovať osobné pracovné tempo žiaka.
- Nedávať prepisovať zošity kvôli úprave.
- Štylistickú, gramatickú a grafickú stránku písomného prejavu odporúčame hodnotiť s prihliadnutím na ŠVPU, ktorá priamo ovplyvňuje kvalitu písomnej práce žiaka. (Vhodné je slovné hodnotenie, hodnotenie počtom chýb, známku je vhodné hodnotiť, keď sa práca „podarí“).
- Na hodinách slohu hodnotiť obsahovú stránku, nie gramatickú.
- Slohové cvičenia v písomnej forme sú nevhodné, vhodná je forma ústneho prejavu s výberom tém rozvíjajúcich fantáziu dieťaťa. Vhodné je tiež dopĺňanie nedokončených viet alebo dokončenie príbehu, konverzácie.
- Pri písaní diktátu voliť pomalšie tempo diktovania.
- Chyby v diktátoch neopravovať klasickým spôsobom, ale prepísať správne slovo, chyby neopravovať červeným, ale zeleným perom, slová správne napísané výrazne podčiarknuť, urobiť spoločný rozbor.
- Možnosť doplňovacích cvičení namiesto diktátov na overenie znalosti pravopisných pravidiel.
- Diktáty nehodnotiť známku nižšou ako 3, vyčíslieť počet chýb.
- Diktát dovoliť žiakovi napísať ako domácu úlohu pred diktovaním na vyučovacej hodine, aj inou formou zoznámiť sa najprv s diktovaným textom.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- Po napísaní diktátu dať možnosť žiakovi opraviť svoje chyby. Autokorektúra je jedna z veľmi dôležitých úloh práce so začlenenými žiakmi a výborný prostriedok k náprave ťažkostí. Ak je dieťa schopné nájsť si chyby, je to veľký pokrok.
- Hodnotiť vypracované úlohy, tie ktoré nestihne, nehodnotiť ako nesprávne.
- Pri písaní rozdeliť dlhší celok na dve časti alebo viac častí.
- Rešpektovať tempo písania.
- Umožniť žiakovi používať pomôcku, na ktorej má vzor písanej podoby jednotlivých písmen.
- Častejšie zadávať úlohy na prepis – ako predpoklad k zlepšeniu rýchlosti písania a osvojenia gramatiky.
- Viesť žiaka k správnej technike čítania, v prípade potreby tolerovať aj slabikovanie. V individuálnom kontakte viesť žiaka k plynulému slabikovanému hlasnému čítaniu, napr. párovým čítaním, zadávať kratšie úseky. Neznámy test neklasifikovať.
- Zamerať sa na nácvik čítania s porozumením, pochopenie prečítaného textu overovať kladením otázok. Podľa potreby umožniť používať záložku, resp. čítacie okienko, odbúravať dvojité čítanie.
- Nestresovať, nezameriavať sa len na rýchlosť čítania, ale aj na kvalitu – tzn. kvalitu reprodukcie.
- Zadávať kratšie texty k čítaniu.
- Trénovať orientáciu v texte – napr. vyhľadávanie konkrétnych slov, viet v neznámom alebo málo známom texte.
- Nevyvolávať na hlasné a dlhé čítanie pred triedou.
- Viesť k používaniu správnej techniky čítania.
- K domácej príprave dať čítať primerane dlhý text.
- Pred samotným čítaním vybrať z textu ťažké slová a precvičiť ich čítanie.
- Text, ktorý žiak číta, kontrolovať.
- Pred čítaním súvislého textu zaraďovať rozcvičku – čítanie izolovaných písmen, slabík slov.
- Viesť žiaka k tomu, aby si chyby v čítaní sám objavil a opravil.
- Pri povinnom čítaní zadávať len primerané časti diel, nezadávať príliš krátky časový limit na prečítanie.

MATEMATIKA

- Pri hodnotení striedavo využívať ústne i písomné odpovede;
- Opakovane žiaka motivovať a povzbudzovať k výkonu, čím získa sebaistotu;
- Vytvárať si na kartičkách vzory na riešenie jednotlivých algoritmov, na ktorých bude mať rozkrokované jednotlivé matematické postupy a naučiť žiaka pracovať s nimi;
- Tolerovať pomalšie tempo;
- Tolerovať pri písomnom nácviku matematických operácií chyby z nesprávneho podpísania čísel;
- Zadávať predtlačené kontrolné práce;
- Žiakovi umožniť dostatočný priestor na kontrolu práce;
- Pri kontrole spolupracovať so žiakom a viesť ho k zvládnutiu tejto činnosti;
- Slovné úlohy – nacvičiť istý typ (spolu, o viac, o menej, krát viac,...) nemeniť formuláciu zadania, zvýrazniť kľúčové slovo, čo máme vypočítať;
- Pri slovných úlohách v prípade potreby nesprávny krok žiakovi hneď opraviť;
- Rozlišovať chyby vzniknuté z nezvládnutého učiva a chyby vznikajúce chybným odpisom, zámenou poradia číslíc, písmen, chybným zápisom číslíc pod seba, zníženou úpravou...;
- Pracovné postupy rozplánovať na jednotlivé menšie kroky;
- Pri previerkach prispôbiť počet a náročnosť príkladov schopnostiam žiaka;
- V numerických úlohách naučiť jeden spôsob vypočítania (neponúkať rôzne možnosti vypočítania toho istého príkladu), dovoliť používanie kalkulačky, tabuľku násobilky, premeny jednotiek... (ideálne, ak si dieťa vyrobí svoj vlastný vzorcovník z matematiky, ale i z jazykov);
- Pred skúšaním dať žiakovi podobné úlohy a príklady na domácu prípravu;
- Tolerovať používanie názoru na prstoch.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

CUDZÍ JAZYK

- V cudzom jazyku u žiakov tolerovať nedostatočné rozlišovanie slov, s deficitmi v zrakovom vnímaní – nesprávny zápis slov, neschopnosť identifikovať slová v niekoľkoriadkových textoch. Dovoľiť prepisy slov „píš ako počuješ“;
- Výučbu smerovať na verbálne osvojovanie si cudzieho jazyka, osvojenie si praktických vetných celkov – dorozumievanie sa v cudzine, (žiak si postupne zhotovuje slovník zaužívaných výrazov, pádových väzieb sloviess s predložkami, väzieb podstatných mien so slovesami, vetné konštrukcie, zaužívané frázy,...);
- Nie je vhodné vysvetľovať viac gramatických javov, pravidiel naraz – napr. jedno modálne sloveso, precvičiť a natrénovať vo väzbách a postupne ďalšie;
- Farebne zobrazovať kmeň slova, gramatické kategórie, slovné druhy... Zápis textu do riadkov, alebo prehľadných celkov s jednoduchou orientáciou na ploche;
- Nepostupovať k vyššej úrovni, pokiaľ nebola zvládnutá predchádzajúca;
- Nové slová si osvojovať vo väzbách, spájať obrázky so slovami, vyhľadávať slovné spojenia k situačným obrázkom, nové prvky napr. gramatického učiva hneď spájať s komunikáciou;
- Vyskúšať efektívnosť „sluchovej cesty“ pri vyučovaní;
- Zamerať sa na osvojovanie najdôležitejšej slovnej zásoby a slovných spojení, viet a fráz (možné je používať magnetofón, diktafón, prípadne žiak opakuje po učiteľovi);
- Písomnú formu výučby ponechať ako vedľajšiu;
- Používať čo najviac názornosti;
- Skúšanie naučených slovíčok písomnou formou zväziť, chyby v zápise tolerovať, ak sú foneticky správne zapísané;
- Chyby opravovať zeleným perom, vhodné je využitie PC k samostatnej práci, taktiež na domácu prípravu;
- Nežiadať od žiaka doslovné preklady a skladanie viet z izolovane osvojených slovíčok;
- Nežiadať od žiaka presné osvojenie a používanie všetkých gramatických pravidiel;
- Zamerať sa na schopnosť žiaka porozumieť jazyku a dohovoriť sa v bežných situáciách, učiť žiaka bežným nadpisom, krátkym pokynom (napr. stanica, obchod,...);
- Pri výučbe využívať jednoduché básničky, pesničky, porekadlá, hádanky, vtipy...;
- Zamerať sa na správnu výslovnosť;
- Používať dopĺňovanie vhodných slov do viet (ústnou formou);
- Nedávať čítať dlhé a náročné texty;
- Odpovedať na základe otázok – pri reprodukcii súvislého textu využívať podporné otázky, resp. vypracovať pre žiaka štruktúrovanú osnovu;
- Nepísať do stĺpcov, ale do riadkov, na čítanie taktiež používať text písaný do riadkov;
- Nepoužívať v učebniciach tzv. „bublíny“;
- Trénovať reakcie na pokyny v cudzom jazyku bez prekladu do slovenského jazyka;
- Čítať slová ako celky – tzv. globálnou metódou;
- Využívať audio nahrávky k tréningu správnej výslovnosti;
- Zhotoviť slovník zaužívaných výrazov a ustálených výrazov, pádových väzieb sloviess s predložkami, väzieb podstatných mien so slovesami... (zhotovenie realizuje žiak s priebežným usmerňovaním vyučujúceho);
- Podľa možnosti uprednostniť učebnice a pracovné zošity s výkladom v slovenčine;
- Vždy sa presvedčiť, či žiak porozumel zadaniu;

OSTATNÉ PREDMETY

- Alternatívne formy zisťovania vedomostí sú vhodné tiež v rámci ostatných predmetov.
- Kľúčové previerky písať s predĺženým časom (cca o 20 %) a redukciou úloh.
- Tolerovať pracovné, psychomotorické tempo, tempo písania, čítania, počítania.
- V náukových predmetoch zvýrazniť podstatné, naučiť pracovať s pojmovými mapami so zápisom pojmov, vzťahov a súvislostí, ktoré môže žiak v zjednodušenej forme používať aj pri vlastnej odpovedi (heslovitý záznam, možnosť dokresľovania ...).

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- Multisenzoriálny prístup vo výuke – používať pri výklade, pri osvojovaní si nového učiva čo najviac zmyslov (počúvaj-pozerať-hovor-napíš-ukáž).
- Nezadávať písomné práce úlohy s obmedzeným časom, bleskovky, päťminútovky, alebo ich výsledky nehodnotiť.
- Skontrolovať porozumenie zadania, dovoliť žiakovi otázky aj v priebehu práce, písomky, priebežne usmerniť v prípade potreby v samostatnej práci.
- Zadanie rozdeliť na kratšie úseky, kontrolovať postup práce, nielen výsledok.
- Žiak by mal byť dopredu informovaný o písaní previerky, o obsahu a rozsahu písomnej práce.
- Cvičenia krátke, každodenné, postupne zvyšovať nároky po zvládnutí predchádzajúcich cvičení.
- Ústretový, nápomocný prístup pri odpovediach, klásť pomocné otázky, nestresovať, nedávať priestor pre výsmech spolužiakov, poskytnúť možnosť odpovede mimo triedy.
- V jeden deň písať písomnú prácu len z jedného predmetu.
- Častú motiváciu, povzbudenie a poskytnutie spätnej väzby.
- Systematický individuálny prístup, aby žiak postupne prebral učivo.
- Rozdelenie pokynov na menšie časti a podľa potreby každú z nich žiakovi zvlášť opakovať.
- Pri písomnom overovaní vedomostí voliť skôr práce menšieho rozsahu, testové formy, stručné odpovede. Časovo limitované práce sú menej vhodné, hodnotiť po verbálnom doskúšaní žiaka.
- Vo všetkých predmetoch tolerovať zníženú kvalitu písomného prejavu (do hodnotenia nezahrňovať chyby vznikajúce chybným odpisom, nedostatočnou úpravou, tolerovať zápis tlačnými písmenami...) uprednostniť kvalitu pred kvantitou.
- **Ponechať žiakovi viac času, tolerovať pomalšie pracovné tempo.**
- Preferovať ústny prejav, nenaliehať na pohotovú odpoveď, nápomocný prístup.
- Ponechať dostatok času na spracovanie a kontrolu písomných prác.
- Pomôcť žiakovi s porozumením textu.
- Tolerovať horšiu grafickú úpravu písomného prejavu.
- Častejšie využívať názor.
- Priebežne overovať správne pochopenie zadania.
- Pri odpovediach, kde je potrebné vedieť poučky naspamäť, voliť možnosť dopĺňovania textu poučky alebo formou testov s výberom viacerých možných odpovedí.
- Záujem žiaka o dané učivo vyvolávať tiež používaním rôznych vizuálnych pomôcok, farieb (fixky, kriedy,...), do výučby začleňovať názorné a praktické ukážky.
- U žiakov s ťažšou formou VPU tolerovať kopírovanie poznámok spolužiaka, zvukový záznam výkladu a pod.

PORUCHA AKTIVITY A POZORNOSTI

- Zostaviť jasný rozvrh činností a napísať pre každého zrozumiteľne krátke pravidlo správania sa v škole alebo mimo nej.
- Každú mimoškolskú aktivitu je dobré vopred oznámiť a prediskutovať so žiakmi (hyperaktívne dieťa sa musí na to pripraviť a zamerať). Každá zmena sa musí oznámiť pokojne.
- Používať priame, krátke a výstižné vety (aj príkazy a inštrukcie musia byť jasné a jednoduché). Dôležité pokyny posilniť pomocou vizuálneho alebo telesného kontaktu.
- Pri rušivom a neprimeranom správaní žiaka by mal učiteľ zostať pokojný a nezvyšovať hlas. Lepšie je počkať, až sa dieťa upokojí, a potom problém predebatovať. Pri nevhodnom reagovaní nevrhnúť alternatívy- poradiť mu, ako by mohlo reagovať inak.
- Nezapísať žiakovi poznámky typu.....žiak vyrušoval na hodine, zabudol si pomôcky, zabával sa, vrtel sa.....všetky dané ukazovatele vyplývajú z jeho diagnózy.
- Pri silnom nepokoji na vyučovaní je možné zaradiť uvoľňovacie sekvencie pomocou hier zameraných na telo.
- Nie sú vhodné bleskovky a päťminútovky.
- Organizovať prácu detí v menších skupinách.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- Dôležité úlohy nenechávať na posledné vyučovacie hodiny. Dôležitý výklad učiva podať v prvých 20 minútach.
- Nechať radšej dieťa urobiť jednu časť práce správne, než celú s chybami. Zadávať kratšie úlohy postupne, radšej než jednu dlhú.
- Odmeňovať aj pohotovosť a snahu, nie len výsledok.
- Cez prestávky je vhodné umožniť pohybové aktivity (napr. na chodbe).
- Venovať pozornosť vzťahom medzi deťmi – chrániť dieťa, aby sa nestalo triednym šašom, „blbcom“ alebo obetným baránkom.
- Buďte pozorní pri žiackych prácach – pamätajte na oslovanie, ľahký dotyk, prikývnutie, úsmev.
- Dieťa sa musí učiť tak, aby sa súčasne niečomu priučili aj ostatní, má čítať nahlas (ak mu to nespôsobuje stres), má samé zreprodukovať učebnú látku spolužiakom.
- Učte deti dávať pozor na neverbálne podnety, aby lepšie udržali pozornosť, poskytujte im často spätnú väzbu o ich správaní – aj pozitívnu.
- Keď dieťa poruší pravidlo, nereagujte s posmechom alebo rozčúlene. Spýtajte sa dieťaťa, aké pravidlo bolo porušené, ak je treba, formulujte ho ešte raz. Potom zvolte vhodnú metódu, ktorá by mala byť účinná a okamžitá. Dlho už potom o ňom nehovorte.
- Ako trest nesmie byť nič, čo „zablokuje“ životne dôležité potreby dieťaťa- napr. pohyb cez prestávky je dôležitý, dodatočné úlohy, ktoré vyžadujú pozornosť.
- Ako vhodný je systém bodov, jeho pravidelné vyhodnocovanie a jasné odôvodnenie.

14.3 Odporúčania – logopedické

- Rozvíjať aj neverbálne zručnosti (orientácia, pamäť, jemná motorika, grafomotorika, sluchové a zrakové funkcie).
- Dávať pozor na preťaženie, psychickú únavu dieťaťa, poskytovať pravidelné prestávky na oddych, relax mimo lavice/triedy.
- Ideálny je menší detský kolektív.
- Zadávať stručné slovné pokyny v poradí, v akom majú byť vykonané, viackrát zopakovať inštrukciu.
- Ponechať dostatok času na porozumenie.
- Preformulovať, parafrázovať inštrukcie, používať jasné, priame požiadavky.
- Používať aktívne slovné väzby namiesto pasívnych ako aj kratšie, jednoduché vety.
- Porozumenie zadania úloh priebežne počas žiakovej práce overovať.
- Podporovať žiaka v tom, aby požiadal o vysvetlenie keď nerozumie
- Spomaliť tempo reči - žiaci s oslabením V-A potrebujú viac času na súčasné spracovanie fonologického a sémantického aspektu slov v prúde reči.
- Akceptovať pretrvávanie narušenej komunikačnej schopnosti žiaka ako v jeho rečovom prehovore, tak aj v čítaní, kde pretrváva fonologická porucha, substitúcie, asimilácie hlások a artikulačná neobratnosť, kde žiak prispôsobuje výslovnosť pre neho ľahšie vysloviteľnej hláske – z toho môžu vyplývať chyby v čítaní i v písaní.
- Akceptovať nedostatky vo verbálnom vyjadrovaní žiaka – hľadať iné náhrady – výber viacerých možností odpovedí, v čo najväčšej miere podporovať verbálne vyjadrovanie žiaka vizualizáciou učiva prostredníctvom obrázkového materiálu, použitím pojmových máp, nápovedných tabuliek s daným precvičovaným gramatickým javom.
- Pomôcť s formuláciami (poskytnúť sémantické ako aj fonetické nápovede).
- Slovné odpovede brať citlivo, poskytnúť dostatok času, príp. ponúknuť slová, ktoré môže dieťa použiť. Netrvať na presnom znení odpovede. Pri dysgramatizme poskytnúť správny tvar slova, používať pomocné otázky či osnovu.
- Nehodnotiť vonkajšiu stránku prejavu, zamerať sa na obsah.
- Rozvíjať slovnú zásobu, tvorbu viet, naratívne schopnosti, konverzačné schopnosti, fonematickú diferenciaciu, akusticko-verbálnu pamäť.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- Slovné odpovede brať citlivo, poskytnúť dostatok času, príp. ponúknuť slová, ktoré môže dieťa použiť. Netrvať na presnom znení odpovede. Ak si dieťa nevie vybaviť správne slovo, napovedať mu opisáním významu slova, príp. prvou hláskou či slabikou.
- V písanom prejave nehodnotiť zámenny hlások, nesprávne gramatické tvary slov, nesprávne časovanie a skloňovanie.
- Efektívne pre deti s dysfáziou sú online cvičenia, práca na počítači, edukačné webové portály.
- Pri písomnom skúšaní preferovať test – doplnenie, výber správnej odpovede, maximálne jedno či dvojslovnú odpoveď, nevyžadovať od dieťaťa celé vety. Vynechať alebo aspoň redukovat časovo limitované skúšky (päťminútovky).
- Využívať pojmové mapy alebo grafy.
- Cudzí jazyk hodnotiť slovne, zamerať sa na frázy a konverzačné zručnosti, nepieť na gramatických pravidlách, akceptovať foneticky správne napísané slová, využívať vizuálnu podporu pri výučbe.
- Citlivo pristupovať ku klasifikácii a k pedagogickému hodnoteniu.

15. Začlenenie prierezových tém

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy v nižších ročníkoch primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania **realizujeme ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných učebných predmetov**. Podmienkou účinnosti prierezovej tematiky je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód.

• Na úrovni primárneho vzdelávania zavádza Štátny vzdelávací program tieto prierezové témy:

1. Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DV)
2. Environmentálna výchova (ENV)
3. Mediálna výchova (MV)
4. Multikultúrna výchova (MKV)
5. Ochrana života a zdravia (OŽZ)
6. Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)
7. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RVĽK)
8. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti (TPPZ)
9. Finančná gramotnosť (FG)

• Na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania zavádza Štátny vzdelávací program tieto prierezové témy:

1. Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DV)
2. Environmentálna výchova (ENV)
3. Mediálna výchova (MV)
4. Multikultúrna výchova (MKV)
5. Ochrana života a zdravia (OŽZ)
6. Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)
7. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RVĽK)
8. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti (TPPZ)
9. Finančná gramotnosť (FG)

15.1 Realizácia prierezových tém

Prierezové témy sú integrovanou súčasťou vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. Výber spôsobu a času realizácie prierezovej témy je v kompetencii každého vyučujúceho.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

Finančnú gramotnosť realizujeme v zmysle **Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.2** na primárnom stupni prostredníctvom samostatných aktivít v rámci učebných predmetov (SJL, MAT, PDA, PVC, IFV, VYV, ETV) a využívaním aktuálnych situácií (príprava rozpočtu výletu, exkurzie, nákup, vreckové, ...) *Príloha iŠkVP*

Finančné vzdelávanie **na nižšom sekundárnom stupni základnej školy** sa realizuje v učebných predmetoch – OBN, MAT a ETV. Finančné vzdelávanie možno uplatniť aj v predmetoch SJL, INF, FYZ, GEG. Realizácia prednášok s odborníkmi v oblasti finančníctva a bankovníctva.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti sa realizuje v zmysle Národnej stratégie. *Príloha iŠkVP*

ENV	didaktické hry, účelové cvičenia, separácia odpadu, zber papiera, elektroodpadu, projekty s environmentálnym zameraním: ZV- mesto pre opeľovače – výsadba kvetov, Biodiverzita do škôl, Recyklohry, EKO alarm, starostlivosť o kvety, okolie školy, aktivity z projektu Škola podporujúca zdravie, spolupráca s OZ Slatinka, s CHKO Poľana, OZ Živica
DOV	výučba na dopravnom ihrisku, prednášky MsP Zvolen, didaktické hry, účelové cvičenia
OŽZ	didaktické hry, účelové cvičenia, cvičenia v prírode, škola v prírode, lyžiarsky a plavecký výcvikový kurz, preventívne programy Mestskej polície, prednášky sociálneho pedagóga, školského psychológa, programy CPPPaP, aktivity z projektu Škola podporujúca zdravie, aktivity realizované v spolupráci s HZ SR, SČK a RÚVZ, súťaž „Ochranárík čísla tiesňového volania 112 a civilnej ochrany“
OSR	didaktické hry, účelové cvičenia, kultúrne podujatia (koncerty, divadelné a filmové predstavenia, výstavy, vyučovanie v múzeu, v galérii, v Podpolianskom osvetovom stredisku), tematické exkurzie, preventívne programy Mestskej polície, prednášky sociálneho pedagóga, školského psychológa, programy CPPPaP, aktivity z projektu Škola podporujúca zdravie
MKV	tematické exkurzie, aktivity z projektu Škola podporujúca zdravie; kultúrne podujatia (koncerty, divadelné a filmové predstavenia, výstavy, vyučovanie v múzeu, v galérii, v Podpolianskom osvetovom stredisku)
RVLK	kultúrne podujatia (koncerty, divadelné a filmové predstavenia, výstavy, vyučovanie v múzeu, v galérii, v Podpolianskom osvetovom stredisku, v knižnici), tematické exkurzie, aktivity z projektu Škola podporujúca zdravie
MV	kultúrne podujatia (koncerty, divadelné a filmové predstavenia, výstavy, vyučovanie v múzeu, v galérii, v Podpolianskom osvetovom stredisku, v knižnici), aktivity k vyhláseným a svetovým a európske dni s tematickým zameraním

III. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

1.1 Cieľ hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole

Poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Hodnotenie žiaka je integrálna súčasť výchovno-vzdelávacej práce školy. Ide o zložitý proces, ktorý kladie vysoké požiadavky na všetkých pedagogických pracovníkov. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame z platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu a z novely školského zákona č. 415/2021 Z. z., ktorá upravuje priebežné hodnotenie žiaka počas školského roka a súhrnné hodnotenie žiaka za prvý polrok a druhý polrok školského roka.

V § 55, § 55a a v § 56 školského zákona sa vytvára štruktúra hodnotenia tak, aby bolo jednoznačne odlišené priebežné hodnotenie v predmete, súhrnné hodnotenie v predmete, ako aj celkové hodnotenie žiaka na konci prvého polroka a druhého polroka. Definujú sa podmienky pri hodnotení predmetu formou aktívne absolvoval, absolvoval a neabsolvoval. Zároveň sa oddeľuje hodnotenie vedomostí ako výsledku vzdelávacieho procesu a výchovy v správaní.

1.2 Pravidlá pre hodnotenie žiakov

- a) Hodnotenie je **jednoznačné**: pravdivé, neskreslené, dá sa dokázať, spoľahlivé (rovnaké hodnotenie niekoľkých posudzovateľov), objektívne.
- b) Hodnotenie je **zrozumiteľné**: informatívne, obsažné, žiak i rodič mu rozumie, vie, na základe čoho bolo vyslovené, čo bolo jeho príčinou, k čomu má pomáhať, má predikačnú platnosť.
- c) Hodnotenie **porovnateľné** s vopred stanovenými kritériami: smeruje k vopred stanoveným a poznaným kritériám, je validné a cielené, hodnotí len to, čo bolo vopred stanovené, dohovorené, smeruje k vopred stanoveným cieľom, k preberanému a precvičenému učivu, k precvičeným činnostiam a zručnostiam.
- d) Hodnotenie je **vecné**: zaoberá sa hodnotením priebehu alebo výsledku žiakovej činnosti, či činností, k tomu používa doložiteľné a preukázateľné fakty, nezaoberá sa dojmami, predpokladmi, pocitmi, dohadmi a odhadmi.
- e) Hodnotenie je **všestranné**: variabilné, používa všetky formy hodnotenia a ich vzájomné súvislosti, zamerané na rôzne žiakove kompetencie (nielen na faktografické znalosti), podporuje nápaditosť, tvorivosť, potlačuje stereotyp v hodnotení (len jedna forma – známkovanie).

Hodnotenie je pedagogicky zdôvodnené, odborne správne a doložiteľné.

- a) Žiak má právo byť hodnotený motivujúcim spôsobom, ktorý prospieva jeho osobnostnému rozvoju. Pri hodnotení (i klasifikácii) musí byť eliminované pôsobenie strachu, ktorý znižuje výkon.
- b) Žiak má právo vedieť, kedy, akým spôsobom a podľa akých kritérií bude v určitej fáze základného vzdelávania hodnotený.
- c) Všetci pedagógovia využívajú rôzne formy hodnotenia a ich kombinácie, a to hlavne v priebežnom hodnotení.
- d) Hodnotenie je prevažne individualizované, so zreteľom k možnostiam každého jedinca. Pri hodnotení **sa nehodnotí osoba žiaka**, ale konkrétny overovaný problém. Objektívizované hodnotenie sa používa na zisťovanie dosiahnutej úrovne a stupňa splnenia vzdelávacích cieľov a kompetencií.
- e) Sústreďme sa na **individuálny pokrok** každého žiaka (nesmie dochádzať k porovnávaniu žiakov so spolužiakmi a rozdeľovaniu na úspešných a neúspešných).
- f) Dôležité je uplatňovať primeranú náročnosť a pedagogický takt.
- g) Žiaci sú cielene vedení **k sebahodnoteniu a k sebakontrolu**, s chybou či nedostatkom sa ďalej pracuje.

1.3 Zásady a pravidlá pre sebahodnotenie žiakov

- Učiteľ vytvára schopnosť žiaka hodnotiť sám seba - podporuje sebahodnotenie a vzájomné hodnotenie ako prirodzenú súčasť procesu hodnotenia.
- Učiteľ vedie žiaka k schopnosti hodnotiť sám seba v zmysle jeho zdravého sociálneho a psychického rozvoje.
- Učiteľ navyká žiaka na situácie, kedy bude hodnotenie pedagógom, skupinou či iným žiakom predchádzať sebahodnoteniu, s ktorým bude vonkajšie hodnotene konfrontované.
- Sebahodnotenie žiaka s argumentáciou spravidla predchádza hodnoteniu pedagógom s argumentáciou.

1.4 Kritériá pre hodnotenie

- zvládnutie **výstupov jednotlivých vyučovacích predmetov** v rámci individuálnych možností dieťaťa,
- schopnosť **riešiť problémové situácie**,
- úroveň **komunikačných schopností**,
- schopnosť vykonávať činnosti **zmysluplne** a riešiť predpokladané problémy **tvorivým spôsobom**,
- **zmeny v správaní, postojoch a zručnostiach**,

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- miera zodpovednosti a tolerancie, ktorú žiak pociťuje.

1.5 Spôsob získavania podkladov pre hodnotenie

Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu výchovno- vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ predovšetkým týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sledovaním a analýzou priebežnej práce žiaka (jeho prístupu k práci, snahy, samostatnosti a tvorivosti, kvality výsledkov jednotlivých čiastkových činností, sebahodnoteniu v jednotlivých etapách, uplatňovaniu získavaných zručností a schopností, rešpektovanie dohodnutých pravidiel a kritérií ...)
- rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové),
- kontrolnými písomnými prácami,
- analýzou výsledkov činnosti žiaka,
- konzultáciami s ostatnými učiteľmi a podľa potreby so školským špeciálnym pedagógom,
- rozhovory so žiakom a jeho zákonnými zástupcami.

Okrem sumatívnych výsledkov sa sústredíme na rozpracovanie formatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou **hodnotiaceho portfólia**.

K autoevaluácii pokroku vo výsledkoch výchovy a vzdelávania žiakov postupne zavádzame na primárnom stupni vzdelávania **žiacke portfólio**. V prvej fáze sa v ňom sústreďuje všetok materiál pre hodnotenie, na konci každého polroka žiak s pomocou učiteľa triedi uložené práce a vytvára portfólio výstupné. V spolupráci s učiteľom sa snaží o posúdenie svojho pokroku. Portfólio tak vypovedá i o tom, ako učiteľ dokázal svojich žiakov naučiť reflektovať ich vlastnú prácu. Je využívané aj na informovanosť rodičov o práci žiaka, priebežne na rodičovských združeniach a konzultačných hodinách je k nahliadnutiu, k diskusii žiaka a rodiča nad portfóliom.

Súčasťou vyučovania je tzv. **reflexia procesu** (vyučujúci zaraďuje čas na reflexiu do plánu hodiny), žiaci hovoria o tom, aké zručnosti (kompetencie) potrebovali na zvládnutie úloh, čo musia nabudúce urobiť inak, ako a prečo. Tiež sa učia dohodnúť sa v skupine v názore na kvalitu výsledkov či efektivite postupu. Učitelia sa snažia **získavať tiež spätnú väzbu od žiakov**, žiaci majú priestor k vyjadreniu sa k priebehu vyučovania (napr. vyjadrenie v komunitnom kruhu, formou ankety apod.)

1.6 Informačný systém hodnotenia

- Učiteľ informuje (s vedomím motivačného významu) žiakov o obsahu, dobe skúšok a činností, ktoré budú predmetom hodnotenia.
- Učiteľ informuje žiaka o výsledku každého hodnotenia, poukazuje na klady a nedostatky hodnotených činností, prejavov, výkonov, výsledkov.
- Učiteľ rozvrhne písomné práce a ďalšie druhy skúšok rovnomerne v klasifikačnom období tak, aby žiak nebol nadmerne preťažovaný. V tomto zmysle spolupracuje s triednym učiteľom.
- Učiteľ vedie evidenciu o hodnotení žiaka.
- Učitelia jednotlivých predmetov informujú o klasifikácii zákonných zástupcov na RZ, prípadne cez konzultačne dni alebo pri iných príležitostiach (podľa rozhodnutia riaditeľa), prostredníctvom ŽK a internetovej ŽK.
- Triedny učiteľ alebo učiteľ informuje zákonného zástupcu vtedy, ak o to zákonný zástupca žiaka požiada.
- Triedny učiteľ informuje zákonného zástupcu vždy v prípade mimoriadneho zhoršenia v prospechu alebo správani, bezprostredne a preukázateľným spôsobom s vedomím riaditeľa – k tomuto účelu si triedny učiteľ zabezpečuje rámcový aktuálny prehľad o hodnotení žiakov svojej triedy.

1.7 Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Pri hodnotení žiakov používame **klasifikáciu** od 1. ročníka ZŠ vo všetkých vyučovacích predmetoch, mimo predmetu etická výchova/náboženská výchova, ktorá je nehodnotená (absolvoval aktívne/absolvoval/neabsolvoval) a ANJ v 1. a 2. ročníku je hodnotený slovne.

Na druhom stupni ZŠ sa klasifikujú všetky vyučovacie predmety okrem výchovných predmetov etická výchova/náboženská výchova, telesná a športová výchova, hudobná výchova, ktoré sú vyjadrené absolvoval aktívne/absolvoval/neabsolvoval.

Toto hodnotenie je súhrnnou písomnou spätnou väzbou o tom, čo dieťa zvládlo v oboch klasifikačných obdobiach:

1. polrok- na konci prvého polroka výpis klasifikácie prospechu a správania za 1. polrok pre aktuálny ročník ZŠ,
2. polrok - na konci školského roka vysvedčením za oba polroky pre aktuálny ročník ZŠ.

1.7.1. Súhrnné hodnotenie vo vyučovacom predmete sa vykonáva formou:

- klasifikácie,
- kombinácie klasifikácie a slovného hodnotenia,
- formou slovného hodnotenia v ročníkoch 1.-5.

Súhrnné hodnotenie vykonané **formou klasifikácie** je hodnotenie žiaka vo vyučovacom predmete **klasifikačným stupňom**.

Súhrnné hodnotenie vykonané formou **kombinácie klasifikácie a slovného hodnotenia** je hodnotenie žiaka **klasifikačným stupňom** a **opisom** toho, ako žiak plnil ciele vzdelávania vo vyučovacom predmete.

Súhrnné hodnotenie vykonané formou **slovného hodnotenia** je hodnotenie žiaka **opisom** toho, ako žiak plnil ciele vzdelávania vo vyučovacom predmete.

Žiakovi, ktorý v niektorom vyučovacom predmete **nie je hodnotený žiadnou** z vyššie uvedených foriem sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza

- ✓ **aktívne absolvoval**, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval, (skratka aabs)
- ✓ **absolvoval**, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval (skratka abs), alebo
- ✓ **neabsolvoval**, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval (skratka neabs).

Žiak z vyučovacieho predmetu neprospeľ, ak

- ✓ je hodnotený klasifikačným stupňom nedostatočný,
- ✓ nesplnil ciele vzdelávania vo vyučovacom predmete,
- ✓ neabsolvoval vyučovací predmet.

1.7.2 Ukončovanie štúdia

- Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy žiak získa primárne vzdelanie. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: „**Žiak získal primárne vzdelanie**“.
- Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy získa žiak nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „**Žiak získal nižšie stredné vzdelanie**“.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

- Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako deviatom ročníku, na vysvedčení z príslušného ročníka sa mu do doložky uvedie: „**Žiak získal primárne vzdelanie**“.
- Mimoriadne nadaný žiak môže skončiť základnú školu skôr ako za deväť rokov. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „**Žiak získal nižšie stredné vzdelanie**“.

1.7.3 Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami

- 1 - veľmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - menej uspokojivé
- 4 - neuspokojivé

2. Vnútrošný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

2.1 Stratégia evalvácie učiteľa

CIEĽ/OBSAH	INDIKÁTOR	NÁSTROJ	FREKVENCIA
Kvalita vyučovacieho procesu	Vyhodnotenie hospitácií	Hospitačný záznam, rozhovor, autodontazník	min. 2x ročne
	Disciplína žiakov	Pozorovanie	Priebežne
	Učiteľ & žiak	Pozorovanie	Priebežne
	Učiteľ & zák. zástupca	Zápisy z RZ	4x ročne
	Úroveň písomných prác	Analýzy	2x ročne
	Úroveň V-V žiakov so ŠVVP	Pozorovanie vyučovania	Priebežne
Rozvoj PZ/OZ	Obsah profesijného rozvoja	Plán profesijného rozvoja PZ/OZ	1x ročne
Prínos pre školu	Rozsah aktivít Prezentácia na verejnosti	Pozorovanie, osobné kontakty	Priebežne
Komplexné hodnotenie	Všetko predchádzajúce	Hodnotiaci rozhovor Sebahodnotenie PZ/OZ	1x ročne
	Hodnotenie RŠ a ZRŠ	Anonymný dotazník	1x ročne

IV. HODNOTENIE ŠKOLY

Cieľom hodnotenia je:

- dať žiakom a ich rodičom dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené,
- dať aj verejnosti informácie, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP.

Dôraz kladieme na:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila v koncepcnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- posúdenie toho, ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe,
- podmienky a priebeh výchovy a vzdelávania,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky vrátane návrhov a opatrení.

- **Stratégia autoevalvácie školy**

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

CIEĽ/OBLASŤ	INDIKÁTOR	NÁSTROJ	FREKVENCIA
Úroveň vedomostí, zručností žiakov 1. st. ZŠ	Výsledky riaditeľských písomných previerok MAT, SJL	Porovnávacie vedomostné previerky	2x ročne 1.– 4. roč.
Úroveň vedomostí, zručností žiakov 2.st. ZŠ	Výsledky testov	Porovnávacie vedomostné testy	2x ročne 5.-9.roč.
Testovanie žiakov po ukončení 2. st. ZŠ	Výsledky T 9	NÚCEM - testy	1x ročne
Úspešnosť jednotlivých akcií	Stupeň hodnotenia	Slovné hodnotenie, odporúčenie, neodporúčenie	Ihneď po každej akcii
Škola z pohľadu novoprijatých učiteľov	Na čo nebol pripravený, plusy, mínusy, uvádzajúci PZ	Dotazník, rozhovor	Po prvom roku praxe
Klíma triedy/žiaci 4.roč.	Vyhodnotenie dotazníkov	Dotazník	1x ročne
Hodnotenie koncepcie ZŠ	Vyhodnotenie čiastkových oblastí	Výročná hodnotiaci správa	október
Hodnotenie ISCED 1, ISCED 2	Úroveň pedagogického procesu	Výročná hodnotiaci správa	október
Úspešnosť absolventov primárneho vzdelávania	Úspešnosť prechodu na vyšší stupeň ZŠ	Prehľady klasifikácie, porovnanie s koncoročnou klasifikáciou 4. roč.	1x ročne 1. polrok 5. roč.
Úspešnosť absolventov vzdelávania	Úspešnosť prechodu na SŠ	Prehľady	1x ročne

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

V. ŠKOLSKÉ UČEBNÉ PLÁNY

a) Inovovaný školský učebný plán ISCED 1, ISCED 2

vzdelávacia oblasť	vyučovací predmet	ročník primárne vzdelávanie					ročník nižšie stredné vzdelávanie					
		1.	2.	3.	4.	Σ	5.	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a komunikácia	SJL	9	8	7+1	7+1	33	5	5	4+1	5	5+0,5	25,5
	ANJ	0+1	0+2	3	3	9	3+1	3+1	3	3	3	17
Človek a príroda Človek a spoločnosť	Druhý CJ/ RaPP								2	2	2	6
Matematika a práca s informáciami	MAT	4	4	4	4	16	4+1	4+1	4+1	4+1	5+0,5	25,5
	INF		0	1	1	2	1	1	1	1	0+1	5
Človek a príroda	PVO	1	2			3						
	PDA			1+1	2	4						
	FYZ							2	1	2	1+1	7
	CHE								2	2	1	5
	BIO						2	1+0,5	2	1	1	7,5
Človek a spoločnosť	VLA			1	2	3						
	DEJ						1	1+1	1	1	2	7
	GEG						2	1+0,5	1	1	1	6,5
	OBN							1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	ETV/NBV	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	PVC			1	1	2						
	THD						1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	HUV	1	1	1	1	4	1	1	1	1	0	4
	VYV	2	2	1	1	6	1	1	1	1	1	6
Zdravie a pohyb	TSV	2+1	2+1	2	2	10	2+1	2	2	2	2	11
základ		20	20	23	25	88	24	25	26	27	26	127
voliteľné (disponibilné hodiny)		2	3	2	1	8	3	4	4	3	5	19
spolu		22	23	25	26	96	27	29	30	30	30	146

Poznámky:

- (1) Na vyučovanie vyučovacích predmetov náboženská výchova a etická výchova sa trieda rozdeľuje na skupiny. Jedna skupina má najviac 20 žiakov. Do jednej skupiny možno spájať žiakov viacerých tried jedného ročníka. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

rôznych ročníkov. Voľbu príslušného vyučovacieho predmetu nie je možné v priebehu školského roka zmeniť.

- (2) Na vyučovanie vyučovacích predmetov cudzí jazyk, informatika a technika sa trieda rozdeľuje na skupiny, ak je v nej počet žiakov vyšší ako 17. Do jednej skupiny možno spájať žiakov viacerých tried jedného ročníka.
- (3) Na vyučovanie vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa trieda rozdeľuje na skupiny na každej vyučovacej hodine, ak je v nej počet žiakov vyšší ako 25, alebo ak školský vzdelávací program určuje iné delenie. Pre chlapcov a dievčatá sú vytvorené oddelené skupiny. Ak sa vyučovací predmet telesná a športová výchova vyučuje v oddelených skupinách pre chlapcov a dievčatá a nie je možné vytvoriť v jednom ročníku skupinu s počtom najmenej 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov po sebe nasledujúcich ročníkov.
- (4) Cudzí jazyk – vyučuje sa anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk na prvom stupni ZŠ. Na vyučovanie predmetu **cudzí jazyk** možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny **s najvyšším počtom žiakov 17**. V prípade vyhlásenia mimoriadneho stavu, môže byť počet žiakov navýšený.
- (5) V prípade, že je v skupine 18 – 19 žiakov okrem vyučovacieho predmetu technika sa vzhľadom na priestorové, personálne a finančné podmienky školy, podľa charakteru činnosti žiakov a podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky bezpečnosti a ochrany práce; počet žiakov v jednej skupine sa môže zvýšiť najviac o troch žiakov.
- (6) **Druhý cudzí jazyk (FRJ/NEJ) a Regionálne a prírodovedné praktiká (RaPP)** sa vyučuje pri vytvorení skupiny **s min. počtom 12 žiakov v ročníku**. Záujem o vyučovací predmet sa zisťuje k 15.06. predchádzajúceho školského roku v 6. ročníku ZŠ prostredníctvom záväznej prihlášky cez Edupage, príp. v tlačenej forme s podpisom ZZ žiaka. **Prihláška na zvolený predmet platí do konca štúdia žiaka na ZŠ**. Predmet sa vyučuje v časovej dotácii 2 hod./týž.

VI. UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy jednotlivých predmetov vychádzajú z učebných osnov štátneho vzdelávacieho programu pre primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie, ktoré dopĺňajú voliteľné predmety z dotácie pre voliteľné hodiny. Sú identické s učebnými osnovami štátneho vzdelávacieho programu v prípade, že nebola navýšená časová dotácia jednotlivých predmetov.

1. Novovytvorené UO tvoria samostatný dokument, ktorý je priebežne dopĺňaný a aktualizovaný.

- **ANJ 1.roč.:** 1 vyučovacia hodina/týždeň
- **ANJ 2.roč.:** 2 vyučovacie hodiny/týždeň
- **INF 9.roč.:** 1 vyučovacia hodina/týždeň
- **Regionálne a prírodovedné praktiká (RaPP) 7. – 9. roč. ZŠ** – alternatíva k druhému CJ

UO vyššie uvedených predmetov tvoria prílohu ŠkVP.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

2. Posilnené vyučovanie predmetov – zvýšená časová dotácia

vzdelávacia oblasť	predmet	ročník	navýšenie	posilnená oblasť – zvýšenie kvality výkonu
Jazyk a komunikácia	SJL	3.	+1	Jazyková zložka – gramatika: vybrané a príbuzné slová - automatizácia pravopisu, - používanie vybraných a príbuzných slov v iných slovných spojeniach, - podobné príp. rovnako znejúce slová, ich pravopis a významové rozlišovanie.
		4.	+1	Literárna zložka – čítanie: čitateľská gramotnosť - čítanie pre získanie informácií – súvislý, nesúvislý text, - vyvodzovanie priamych záverov, - získavanie informácií z grafov, tabuliek, masmédií, - vytváranie pojmových máp, kľúčové slová, - tvorba otázok k textu, - čítanie pre literárny zážitok.
		7.	+1	Literatúra: Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti
		9.	+0,5	Upevňovanie učiva
Človek a príroda	PDA	3.	+1	Živá a neživá príroda: - realizácia pokusov a pozorovaní, - vyvodzovanie záverov z pokusov a pozorovaní, - tvorba a prezentácia projektov.
Jazyk a komunikácia	ANJ	5.	+1	Čítanie s porozumením: - čítanie pre získanie informácií – súvislý, nesúvislý text, - získavanie informácií z grafov, tabuliek, - čítanie pre literárny zážitok.
		6.	+1	
Matematika a práca s informáciami	MAT	5.	+1	Prírodovedná gramotnosť
		6.	+1	Práca s grafmi
		7.	+1	Práca s tabuľkou
		8.	+1	Finančná gramotnosť
		9.	+0,5	Upevňovanie učiva
Človek a príroda	BIO	6.	+0,5	Rozvíjanie čítania s porozumením – náučný text, analýza textu, spoznávanie mikroorganizmov, rastlín a živočíchov,
		9.	+0,5	Rozširujúce témy a praktické aktivity, tvorba prezentácia projektu
	FYZ	9.	+1	Astronómia, riešenie zložitých úloh z nižších ročníkov po získaní matematických vedomostí.
Človek a spoločnosť	GEG	6.	+0,5	Náboženstvá Výnimočné a konfliktné regióny sveta
		9.	+0,5	Projektová činnosť
	DEJ	6.	+1	Tvorba a prezentácia projektov
Umenie a kultúra	VYV	5.	+1	Rozvíjanie jemnej motoriky žiakov
Zdravie a pohyb	TSV	1.-2.	+1	Tréneri v škole; Tenis do škôl
		5.	+1	Podpora a rozvoj telesnej zdatnosti žiakov

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

Vzhľadom na to, že v ostatných predmetoch príslušných ročníkov nie je navýšená hodinová dotácia postupujeme podľa platných vzdelávacích štandardov príslušných predmetov ŠVP dostupného na https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/svp_pv_2015.pdf
<https://www.statpedu.sk/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-2.stupen-zs/>

vzdelávacia oblasť	Predmet	link
Jazyk a komunikácia	SJL /1.st. ZŠ	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/sjl_pv_2014.pdf
	SJL /2.st. ZŠ	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/sjl_nsv_2014.pdf
	ANJ 3.-4. roč.	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/aj_pv_2014.pdf
	ANJ/2. st. ZŠ	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/aj_nsv_a1_2014.pdf https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/aj_nsv_a2_2014.pdf
Matematika a práca s informáciami	MAT/1.st. ZŠ	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/matematika_pv_2014.pdf
	INF 3.-4.roč.	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/informatika_pv_2014.pdf
	INF /2. st. ZŠ	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/informatika_nsv_2014.pdf
Človek a príroda	PVO	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/prvouka_pv_2014.pdf
	PDA	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/prirodoveda_pv_2014.pdf
	FYZ	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/fyzika_nsv_2014-12-03.pdf
	CHE	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/chemia_nsv_2014.pdf
	BIO	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/biologia_nsv_2014.pdf
Človek a spoločnosť	DEJ	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/dejepis_nsv_2014.pdf
	GEG	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/geografia_nsv_2014.pdf
	OBN	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/obcianska-nauka_nsv_2014.pdf
Človek a hodnoty	ETV /1.st.ZŠ	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/eticka-vychova_pv_2014.pdf
	NBV/NBE 1.st.ZŠ	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/nabozenska-vychova-katolicka_pv_2014.pdf https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/nabozenska-vychova-evanjelicka_pv_2014.pdf
		ETV/2.st. ZŠ
	NBV/NBE 2.st. ZŠ	https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/nabozenska-vychova-katolicka_nsv_2014.pdf https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/nabozenska-vychova-evanjelicka_nsv_2014.pdf
Zdravie a pohyb	TSV 1.st.	https://www.statpedu.sk/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/zdravie-pohyb/
	TSV 2.st.	https://www.statpedu.sk/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-2.stupen-zs/zdravie-pohyb/

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

Umenie a kultúra	HUV; VYV 1.st.	https://www.statpedu.sk/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/umenie-kultura/
	HUV; VYV 2.st.	https://www.statpedu.sk/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-2.stupen-zs/umenie-kultura/
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	https://www.statpedu.sk/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/clovek-svet-prace/
	Technika	https://www.statpedu.sk/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-2.stupen-zs/clovek-svet-prace/

Dodatok č.11 k Štátnemu vzdelávaciemu programu pre základné školy s prílohou

Dostupné na <https://www.statpedu.sk/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/>

SJL 1.-3. roč.	https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-jazyk-komunikacia.pdf
MAT 1.-3.roč.	https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-matematika-praca-informaciami.pdf
PVO 1.-2.roč.	https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-clovek-priroda.pdf https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-c-4-clovek-spolocnost.pdf
PDA 3.-4.roč.	https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-clovek-priroda.pdf
VLA 3.-4.roč.	https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-c-4-clovek-spolocnost.pdf
ETV/NBV 1.-3.roč.	https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-c-5-clovek-hodnoty.pdf
PVC 3.roč.	https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-c-6-clovek-svet-prace.pdf
TSV 1.-3.roč.	https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-c-7-zdravie-pohyb.pdf
VYV 1.-3. roč.	https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-c-8-umenie-kultura.pdf

VII. SPÔSOB VZDELÁVANIA V PRÍPADE VYHLÁSENIA MIMORIADNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU COVID 19

V prípade mimoriadneho prerušenia vzdelávania v školách postupujeme v zmysle usmernení a ich aktualizácií zverejňovaných na webovom sídle MŠVVaŠ SR. Prechod na dištančné vzdelávanie dokážeme zvládnuť v prípade dobre vybudovanej kultúry vzťahov a spolupráce. Rešpektujeme dohodnuté pravidlá, aby sme sa cítili bezpečne.

1. Komunikujeme otvorene.
2. Hodnotenie vnímame ako informáciu, ktorá nám (žiakovi, učiteľovi a rodičovi) má ukázať, čo už žiak vie a na čo sa máme (spoločne žiak, učiteľ a rodič) sústrediť v budúcnosti. Hodnotenie nie je odmena či trest.

Varianty prerušenia vyučovania

1. Vyučovania sa nezúčastňuje iba niekoľko žiakov triedy.
Opatrenie: postupuje sa analogicky, ako keď je žiak krátkodobo chorý.
2. Vyučovania sa nezúčastňuje celá trieda na dobu max. 5 pracovných dní.
Opatrenie: kombinovaná výučba -online a jednorazové zadania, ktoré sa po návrate do školy vyhodnotia.
3. Vyučovania sa nezúčastňuje celá trieda viac ako 5 pracovných dní.
Opatrenie: prechod na dištančné vzdelávanie.
 - **online hodiny predmetov 1. stupňa: SJL, MAT, ANJ, PVO/PDA, VLA**
 - **online hodiny predmetov 2. stupňa: SJL, MAT, ANJ, NEJ, FRJ, BIO, CHE, FYZ, GEG, DEJ**

Výchovné predmety sa vyučujú na základe pokynov vyučujúcich po dohode so žiakmi a ich zákonnými zástupcami. Ak sa učiteľ v daný deň rozhodne namiesto online hodiny dať žiakom napr. test, oznámi im to vopred cez EDUPAGE. Okrem online hodín budú učitelia týchto predmetov žiakom posilať výučbové materiály, zadávať domáce úlohy a testy. Na online komunikáciu (vyučovanie) škola využíva GOOGLE MEET.

Dĺžka hodiny trvá max. 45 minút – vyučujúci zvolí vhodnú dĺžku a štruktúru online „hodiny“ (jej súčasťou môže byť krátke video, výklad učiteľa, diskusia aj niekoľko minútové fázy samostatnej práce žiakov, o ktorej sa potom v skupine diskutuje).

Rozvrh hodín môže obsahovať hodiny pre celú triedu (hodinu vedie učiteľ a zúčastňuje sa jej celá trieda alebo väčšia skupina žiakov) alebo hodiny určené na konzultácie o zadaniach v menších skupinách alebo vo formáte 1:1 (dĺžku konzultácie a časový harmonogram zostaví učiteľ). Vhodné je rozdelenie triedy do menších, paralelných online skupín.

Pre vzdelávanie bez využitia IKT sa zvolia formy distribúcie písomností a komunikácie

1. Zhromažďovanie týždenných zadaní pre žiakov; prevzatie zákonnými zástupcami v stanovený čas za podmienky dodržiavania hygienicko-epidemiologických opatrení.
2. Odovzdávanie vypracovaných zadaní.
3. Osobná komunikácia so žiakmi (telefonicky, mailom, osobne s jednotlivými žiakmi na dohodnutom mieste).

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

ZÁZNAMY O PLATNOSTI A REVIDOVANÍ ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
01.09.2008	01.09.2009	Úprava UP v 1. ročníku ZŠ Úprava UO ANJ 1; PPB 1 Úprava Hodnotenia a klasifikácie žiakov 2.-4. roč. ZŠ Úprava Hodnotenia a klasifikácie žiakov 5.-9. roč. ZŠ Doplnenie ŠkVP o UP a UO pre 2. a 6. ročník ZŠ
	01.09.2010	Úprava UO v 5. ročníku v MAT, INF, SRL Doplnenie ŠkVP o UP a UO pre 3. a 7. ročník ZŠ Úprava Hodnotenia a klasifikácie žiakov 5.-9. roč. ZŠ
	01.09.2011	Úprava UP v 6. ročníku SJL, ANJ, NEJ, FYZ, GEG Doplnenie ŠkVP o UP a UO pre 4. a 8. ročník ZŠ Úprava UP v 1. ročníku ZŠ Úprava UP v 2. ročníku ZŠ Úprava UO MAT 2; PPB 2 Úprava UP v 3. ročníku ZŠ Úprava UO PDA 3; VLA 3 Úprava UO v 6. ročníku v SJL, ANJ, GEG
	28.02.2012	Úprava UO v 7. ročníku v DEJ, MAT, FYZ, INF Doplnenie ŠkVP v časti Hodnotenie a klasifikácia o podmienky ukončovania štúdia v ZŠ Doplnenie UP v časti poznámky o delení žiakov na skupiny na vyučovaní ETV/NBV, ANJ, NEJ, TSV, TEV, IFV, INF, SEE, THD, TEH Doplnenie ŠkVP o prierezovú RVĽK
	01.09.2012	Doplnenie UP o UO pre 9. ročník ZŠ Doplnenie UP a UO pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia 8. ročník Úprava UP a UO v 6.ročníku FYZ, CHE; v 7.ročníku NEJ, TSV; v 8. roč. GEG, ETV/NBV, TSV.
	01.09.2013	Kritériá na hodnotenie a klasifikáciu jednotlivých predmetov Úprava UP a UO ANJ 1, ANJ 2 (posilnené vyučovanie ANJ o 1 h.); Úprava UP 1. roč. – PPB zrušená Úprava UP MAT 2 roč. (4 hod./týž.) Úprava UP a UO v 9. roč. ETV/NBV, BIO
	01.09.2014	Úprava UP a UO PDA 3 (2 hod.); VLA 3 (1 hod.) Úprava UP a UO FRJ 6 Zpracovanie finančnej gramotnosti Rozvoj čitateľskej gramotnosti, Inovatívne formy vzdelávania v 1.roč. (SFUMATO, CLIL) Inovatívne formy vzdelávania na 2. st. ZŠ (CLIL, vzdelávanie prostredníctvom tabletov) e – testovanie
	01.09.2015	Aktualizácia ŠkVP na príslušný šk. rok Inovovaný ŠkVP v 1. a 5. ročníku (UO, UP); Hodnotenie a klasifikácia v 1. ročníku ZŠ; Školský UP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia - zrušené
	01.09.2016	Aktualizácia ŠkVP na príslušný šk. rok Doplnený názov ŠkVP; Inovovaný ŠkVP (UO, UP); UO ANJ 1.2- roč., UO INF 2; UO INF 9.roč., UO RaPP 7.-9. roč.

Základná škola, M. Rázusa 1672/3, Zvolen

01.09.2017	<p>Aktualizácia ŠkVP na príslušný šk. rok Inovovaný ŠkVP /UP 3.roč., UP 7.roč., UP 9.roč. UO ANJ 1.roč. – experimentálne overovanie vyučovacej metódy Jolly Phonics UO DEJ 9.roč. – posilnená časová dotácia UO MAT 9.roč. – znížená časová dotácia Hodnotenie a klasifikácia žiakov 1. roč. v predmete ANJ</p>
01.09.2018	<p>Aktualizácia ŠkVP na príslušný šk. rok Inovovaný ŠkVP /UP 1.-4.roč., UP 5.-8.roč. UO ANJ 2.roč. – experimentálne overovanie vyučovacej metódy Jolly Phonics UO TSV 5.roč.- zníženie počtu hodín TSV z 3 na 2 UO ANJ 5.roč.- zvýšenie počtu hodín ANJ zo 4 na 5 UO ANJ 7.roč.- zníženie počtu hodín ANJ zo 4 na 3 UO SJL 7.roč.- zvýšenie počtu hodín SJL zo 4 na 5</p>
01.09.2019	<p>Aktualizácia ŠkVP na príslušný šk. rok Inovovaný ŠkVP /UP 9.roč. UO ANJ 3.roč. – experimentálne overovanie vyučovacej metódy Jolly Phonics</p>
01.09.2020	<p>Aktualizácia ŠkVP na príslušný šk. rok UP 9.roč. MAT navýšenie o 0,5 hod. UP 9.roč. SJL navýšenie o 0,5 hod. UP 9.roč. DEJ 2 vyučovacie hodiny UO ANJ 4.roč. – experimentálne overovanie vyučovacej metódy Jolly Phonics Dodatok č. 7 k ŠVP Hodnotenie a klasifikácia žiakov 2. stupňa ZŠ v predmetoch TSV, VYV a HUV – absolvoval/a Spôsob vzdelávania v prípade mimoriadneho prerušenia vyučovania</p>
01.09.2021	<p>Aktualizácia ŠkVP na príslušný šk. rok Dodatok č. 9 k ŠVP UP 5.roč. UP 9.roč. Hodnotenie a klasifikácia žiakov 1. a 2. roč. ZŠ v ANJ – slovné hodnotenie Spôsob hodnotenia v prípade vyhlásenia mimoriadneho stavu – v súlade s metodickým usmernením na hodnotenie a klasifikáciu žiakov v čase mimoriadneho prerušenia vyučovania</p>
01.09.2022	<p>Aktualizácia ŠkVP na príslušný šk. rok Hodnotenie a klasifikácia žiakov – novela zákona UP 9.roč. MAT navýšenie o 0,5 hod. UP 9.roč. SJL navýšenie o 0,5 hod. Úprava a doplnenie state „Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami“ Doplnenie: 14.1 Odporúčania pre pedagógov pri práci s deťmi so ŠVVP 14.2 Odporúčania pre jednotlivé predmety 14.3 Odporúčania logopedické</p>
01.09.2023	<p>Aktualizácia ŠkVP na príslušný šk. rok UP 1. roč.: 3 hod. TSV; 1 hod. ANJ; UP 2. roč.: 3 hod. TSV; 1 hod. INF - zrušená UP 5. roč.: 3 hod. TSV; 1 hod. VYV- zrušená</p>